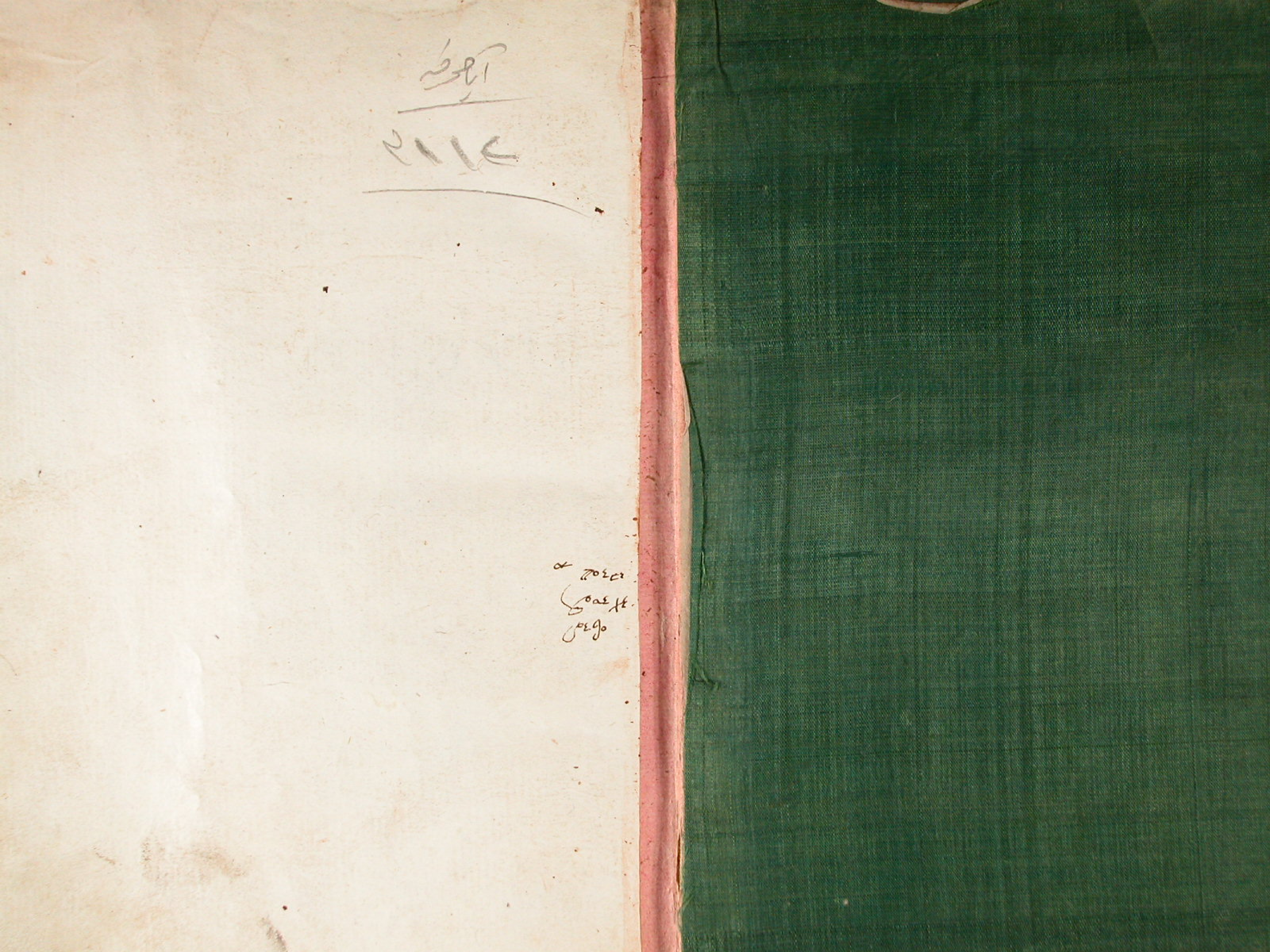




لا اله الا الله محمد رسول الله
صادق الوعد الامين

وقف السلطان الملك العادل والخليفة الخاقان الامجد الكامل
سيد طبقات الملوك والسلاطين واكرم المحبوبين من الخواقين
السلطان بن السلطان السلطان الغازي ابو الفتوح والمعارف
محمود خان بن السلطان مصطفى خان لا زال في السواريخ
مجاهده الجليلة مذكوره ومآثره موصوفة
في صحف مسطوره وانا الفقير الى الله سبحانه
وتعالى مصطفى طاهر المفتش بالحرمين
الشريفين المحترمين غفر له



بسم الله الرحمن الرحيم وبه نستعين

حمد بی حد و ثنای لا یعد اول مالك الملك والملكوت وصاحب العز والجبروت
جل شانه وعم نواله حضرتلرینه شایسته وخلیقدرکه عنایات ازلیه وارادت
علیه سی بالجمله كائناتی حرف فیكون ایله ابدا وانشا وكتم عدمدن اظهار وهویدا
قلدی اصناف موجوداتی ماهیات مختلفه واستعدادات متنوعه یه مظهر
قلوب احوال مخلوقاتی مغایرت ایله اثبات وجماهیر جمعیتلرینی مباینت ایله
منتظم الحركات ایلدی غایت عقول عقلا مبادئ اشراق حكمتی جمالنده
حیران ونهایت فحول حكما وادیٔ عرفان تقدیری تغیرنده واله وسرگرداندر
وصلوات زاكیات وتحیات مسكیة النفحات سلطان انبیا رسول كبریا
محمد المصطفی حضرتلرینه سزاوار وحقیقدركه اوازهٔ انا نبی السیف ایله اذان
اقطار اسمان وزمین طنین بولمشدر ونكین خاتم مهر تمكینی خاتم النبیین ایدوكی
معلوم سكان سموات وارضین اولمشدر وترضیه وتعظیم ال واصحاب واحباب
وانصارینه ایثار ونثار اولسونكه تقویم شعائر شریعت باهره واحكام احكام
سنن سنیه ده صرف مقدور وسعی مشكورلر ایدوب مسند خلافت انلرك
پرتو وجود پرجودلریله اراسته وبساط نصفت میامن سعی همتلریله پیراسته
اولمشدر فلاجرم اولئك الابرار اقتدا واقتفاء اثارلرینه اهتدا ایدن اخیار
فوز ونجات منیعه ودرجات رفیعه یه مظهر اولمق مرجو ومأمولدر

وبعد

وبعد سبب تحریر كتاب مشكین نقاب اولدركه جناب نسق ساز كارگاه جهان
اقتضای حكمت علیه ومقتضای عنایت ازلیه ایله تجدید قواعد دین مبین
واحیای سنن نخراولین ایچون علی وفق العاده اسباب خیر وصلاحی اماده
قلوب وقتاكه نوبت خلافت روز افزون عثمانی وعطیهٔ كبرای وراثت تخت
سلیمانی خلاصهٔ دودمان خلافت ونقاوهٔ خاندان سلطنت صاحب قران
دور زمان طلسم دخمهٔ امن وامان قامع الرفض والطغیان فاتح ممالك ایران مظهر
تأییدات حی وقیوم مولی ملوك العرب والعجم والروم الا وهو السلطان
الاعظم ابن السلطان المعظم ابو الفتوح والمغازی السلطان الغازی احمد خان
ایده الله الملك المنان حضرتلرینك شرفمند باب دولتلری اولمق مقدر ومیسر
اولدی عهد میمنت مانوسلرنده پیرایهٔ كتابهٔ روزگار اولمغه شایان نیچه نیچه
معالیٔ امور ومصالح جمهور پیاپی جلوه گر مجلای ظهور اولوب نظم سنین
در انتظام هجرت نبویه یوز قرق بر حدینه واصل وعهد خلافت علیه یكرمی
التی سنه یه متواصل اولدقده اتقن اعمال حسن اشتمال اولان شاهد نورسیده
صنایع طبع عالم مثالدن منصهٔ ظهورده طرازنده حلهٔ وجود ایله خرامنده
اولارق عرض دیدار ایلدی پس بو فن بدیع الغور وعجیب الطور ایله تكثیر كتب
واحیای معارف فنون وزمرهٔ طلبهٔ علوم بو یوزدن شاد ومسرور بیور لمق
همتنه التفات رجاسیله حالا دولت علیهٔ ابد استمرارده تشریف ساز مقام
صدارت عظمی سایه انداز مسند وكالت كبری وزیر برجیس فطنت مشیر عالی
همت باب مداین الطاف وكرم داماد شهریاریٔ معظم اعنی به حضرت ابراهیم
پاشا یسر الله مایروم ومایشاء حضرتلرینك پیشگاه مكارم دستگاهلرینه
عرضحال اولندقده نتایج افكار اصابت شعارلری وتفاریع ارای مملكت

آثاری مقترن صلاح اهل عالم ومتضمن نظام احوال امم اولوب بوفن مفیدك
حصولنه رغبت وزمرهٔ موحدینه بوطریق ایله امداد واعانت لازمهٔ ذمت
علو همت ومهمهٔ اساطین دولت ایدوکی علم عالم شمول لرنده ظاهر اولمغله
همان دم عقلای اولی الابصار وفضلای ذوی الافکار ایله مجالهٔ اقداح مشاورت
ومدبران اصابت آیین دولت ایله فتح باب محاورت بیوروب بو امر ذی شانك
اساس ومبناسی قواعد شرع مبین راسخة البنیانه تطبیق وتوفیق ایله
تأسیس وتشیید قلنمق رأی رزین صواب دیدلری بیورلمغله حالا متعهد
امانت کبری فرمان فرمای مسند فتوا عقده کشای مشکلات خلق عالم
شیخ مشایخ امم علامهٔ عصر فرید دهر مولانا عبد الله افندی حضرتلرندن
استفتا اولنوب اشرف مساعی واحسن صنایع اولمغله منافع عامه یی متضمن
بر فن مفید اولدوغین اشعار وقلم معجز رقم حکمت آمیزلریله افتا وبیان بیورملریله
موجبنجه عمل اولنمق بابنده جانب شهریاری عالم پناهدن خط همایون شرف
مقرون شرفیافتهٔ صدور ومیمنت ورودیله دلمان قیامته دکین عنوان
مفاخرت والسنهٔ عالمده ذکر بالجمیله وسیله سر دفتر مآثر محمدتلری بیورلدی
بناء علی ذلك بو طبع مطبوع ورسم مرغوبك لغو زج وجودی وندونه ظهوری
اولمغیچون اقدم مبادی فنون عربیت وعنوان علوم شریعت اولان فن لغت
ایله ابتدا مناسب کورنلوب کتب لغات میاننده صحاح جوهری ترجمه سی اولان
وانقولی نام کتابك جودت وندرتی وطلاب علومك رغبتی وتحصیلنك
عسرتی مقرر اولمغله طبع ورسمنه مباشرت اولنوب عون وعنایت جناب
حق ایله اتمامی مقدر وبو نسخهٔ نفیسه نك ختامی احسن وجهله میسر اولدی
فعلی

فعلی هذا همان مبادی مباشرتنده ابواب الطاف علیهٔ شهریاری کشاده
وخوان همت اکسیر تأثیر خسروانی در همه جا کشیده قلنوب بوادی
سعی وطلبده جست وجو ایله دلتشنکان علوم ومعارف وصحاری جد
وکوششده تك وپو برله طلبکاران فضائل وحقایق
اولان ارباب استعداده توفیر کتب
لغات ایله بسیار آراسته خوان
بر عالی سماط دوشندی

ازدا خط همایون واشارت علیه برله کتاب مزبورك تصحیحنه مأمور
اولان فضلانك تصحیح وتنقیحه اشتغاللری اثناده کاتب چلبی
مرحومك تحفة الکبار فی اسفار البحار نام کتاب نفیسی راه جهاد سالکلرینك
براو بحار هنماسی ومیدان غزا شیرلرینك پیشواسی اولمغله
نسخه سی توفیر اولنوب اسباب جنبش
جهاد بسط تمهید وزمرهٔ ارباب
جهادك سیوف عزمی
تحدید اولندی

بعد ذلك ترجمهٔ تاریخ سیاح در بیان ظهور افغانیان وسبب انهدام بناء دولت
شاهان صفویان نام کتاب عبرت نمانك توفیر وتنشیریله قلوب اولی الافهام
ایقاظ ودیدهٔ بصیرت ذوی الابصار
کحل وقایع نادره سیله اکتحال
اولندی



بعد ذلك بضاعت کم نصابی بذل ایله خدمت وعبودیت لازمهٔ ذمت بندکان
صداقت اندیشان اولمق فکریله بنه سمند همت حقیرانه یه تازیانهٔ غیرت
سوق وشوق ویروب تاریخ هجرتك طقوز یوز اوج سنه سنده ظهور ایدن
یکی دنیا احوالنی واللی سنه مرورینه دکن فتح وکشفنده وقوع بولان
وقایعی مشتمل اولوب بنه قرن مذکور فضلا سندن بعض فاضلك مرحوم
ومغفور له سلطان مرادخان ابن سلطان سلیم خان نامنه تألیف وحدیث
نو نامیله مسمی قلدوغی هند غربی تاریخی اول افرینشندن بو آنه کانجه مثلی
سبقت ایتمامش امور عجیبه یی حاوی واول قطرك ظهورینی وعجایب
احوالنی وغرایب اشکالنی محتوی اولوب بو بارکاه الهی وکارکاه نامتناهیده
لا یحصی ولا یعد دقایق اسرار وحقایق اوضاع واطوار مشاهده سنه بر مرآت
مجلا اولمغله حقاکه اول مبدع بدایع الصنایع جناب حکیم خلاقك کمال قدرتن
تحقیق وایات حکمتنی تصدیق ایدوب ساحهٔ سماحتنك کمال سعه سنی افاده
ومستمعان سمع عبرتك ایماننی زیاده وارباب جهادك سیوف همت وشمشیر
عزیمتلرینی تحدید واصحاب اعتقادك حصول اعتمادینی تأکید وتشیید
ایدر برکتاب مستطاب عبرت نصاب اولمغله عبارات
واشکالیله طبع وتمثیلنه شروع اولنوب
عون جناب حق ایله اتمامی
میسر اولدی

ارباب اعتبار واصحاب اقتدارك سعت ساحهٔ کرم وعلو جناب محترملرندن
نیاز اولنور که رسم واملاده واقع اولان هفوات وعثراتمزی عفو وقصورمزی
صفح جمیل ایله ستر بیورهلر



بسم الله الرحمن الرحيم وبه نستعين

ای سپهر افریده وانجم ● نه ملك مدرك تو نه مردم ● كشته از تو پديد هردو
جهان ● بازهر دو جهان بكار توكم ● زهی قادر خلاق ● وحكيم على الاطلاق كه
چار اضداد عناصری دو حرف ایله تركيب ● ونه قباب افلاكی بی عماد وستون
شش روزده ترتيب ايلمش ● رياض قدرتنده صفحهٔ افتاب بر كل تر بحار
حكمتنده ماه منير بك نيلوفر ● كتابهٔ كردونده مسطور اولان شكل هلال
هر ايينه كه منظور اولا كمال قدرتنه دال ● واختلافات فصول هر بابدن
حكمت بی نهايتنه محل استدلال در ● نظم ● ان صانعی كه از قلم صنع او فلك ●
چندين هزار صورت نقش ونكار يافت يك قطره از بحار عطايش سحاب برد
يك شمه از شمايم لطفش بهار يافت ● ودرود بی حساب ● حضرت رسالت
انتسابك روح پرفتوحنه واصل اولا كه اسباب چرخ انك يوزی صوينه
دوشمشدر وخلعت لولاك انك قد بالاسنه كوكدن ايلمشدر شمع جمع
افلاك چراغی انك مشكاة ضميرندن ياقرو چشمهٔ صبح صادق طينت پاكی
اشمه سندن اقر ● كلمهٔ افتاب مصدر نور جبيننده مشتق وبدر منير
امرينه امتثالا بك اشارتيله ايكی شق اولمشدر ● قطعه هزاران افرين اول ذات
پاكه قدم باصدی چقوب فرق سماكه انك چون قدر عاليدر فلكدن

● نولا كرسايه سی ● دوشمز سه خاكه وهر ال واصحاب والاجنابه
كه شاعر ماهر انلرك صد ديوان مفاخرنده ديمشدر اصحاب احمد
كالنجوم ووصفهم ● در سما فخر ابحسن تألف يزهو به ختم البديع وعرفه
عندی وحقك فی الهوی مسك وفی امابعد باعث تسويد صحايف اوراق
ووادی ترتيب وظايف اطباق بودر كه بر مقتضای نص شريف سعادت
نمون هل يستوی الذين يعلمون والذين لا يعلمون ● عهد بعيد وامد مديد
ايد يكه روزكار زوركارك دست قهرندن امان ● وپنجهٔ پرشكنجه سندن خالی
برزمان ● بولد قچه نقد عمر سرمايهٔ صحتی متاع علوم ومعارف وفنون لطايفه
خرج ايدوب خزانهٔ عقل وحواس ● ودرچهٔ ذهن حساس ده نفايس
جواهر معانی درج ايدردم ودر اثنای اين اوقات ان فی خلق السموات
والارض واختلاف الليل والنهار لايات نداسی صماخ جانه كلدر ● وصدای
خوش نواسی دل شيدايه اثر ايدوب صور اجرام عاليات ووجوه تفاصيل
كائناته عين اعتبار ● وچشم تأمل واختبار ايله نظر ايدردم پس كاه خمسهٔ
متحيره نك حركات وسكناتنده حيران ودم بسته ● وبنات نعشك نقشنی
ادراكده عاجز ودلشكسته قالوب ● نقود كواكب جدی وحملی ميزان
عقل ايله وزن ايدر ● وكاه پنجهٔ شمسی محك اعتباره چالردم وكاه سكون وثبات
اقطاب وسرعت حركات مناطق ظاهر مقتضای عقله مطابق كورمدكجه
حل اشكالده كوشش ● ودفع شبه واوهامده سعی وورزش ● قلاردم
وبالجمله بو باركاه الهی وكاركاه صنع نامتناهی ده ● اول قدر دقايق اسرار
وحقايق اوضاع واطوار مشاهده ايدردم كه بنان بيان عد واحصاسنده
قاصر ولسان قلم تقرير واستقصاسنده عاجز ومتحيردر ● وكاه اولوردیكه

مرغ عقل طیار عنصر نار واسطقس ابلك تحقیقی هواسنده نیجه روزكار
تحلق ایدوب بعدزان بسیط خاك ومركز افلاكه نازل وهیئت ارض
ومعرفت طول وعرض سمتنه مائل اولوردی بیت بچشم عقل اقالیم سبعه
كنج زرست چونیك درنكری اژدهای هفت سر ست مقتضاسنجه عالم
كون وفسادی مثال بوقلمون رنكارنك وكوناكون مشاهده ایدوب امد
ورفتنده تأمل و بو كلام پرانجام ایله تمثل ایدردم بیت فلكك نقشنه
ای خواجه نظر قلمزسن چرخ اطلس نه قماش ایدوكنی بلمزسن ناكاه
السن ناسده مذكور وبین الانام معروف ومشهور اولدیكه حالا ربع المجدید
ظاهر وبدید اولدیكه سعت اكنافده ربع مسكونه معادل وكثرت
سكانده قطر معموره غالب دكاسه باری مماثل در الی هذا الان بودیاردن
برفرد اكا ایرمش دكل واسم ورسمندن فی الجمله خبر ویرمش دكل پس لكل
جدید لذة مقتضاسنجه دل میال مثال اب اول سویه اقدی وكشتی خاطر
اول بحره لنكر براقدی وبو كارك اكاهلرندن فی الجمله استخبار اولندقده
امور غریبه واحوال عجیبه استماع ایلدیلركه حضرت حكیم خلاقك كمال قدرتنی
تحقیق وایات حكمتنی تصدیق ایدوب ساحهٔ سماحتنك كمال سعه سنی
افاده ومستمعان سمع عبرتك ایماننی زیاده وارباب جهادك سیوف عزمنی
تحدید واصحاب اعتقادك اعتمادینی تشیید ایدر مع ذلك زبراواین وكتب
اقدمین انلرك شرح وبیاننی كافل دكل وائمهٔ تواریخك یدطولیلری
انلرك دامن عرفاننه واصل دكل فصل ازین سبب داعیهٔ سعی وطلب یوما
فیوما مزداد اولوب مظان معهوده سندن استقصا واستنقاد اولندقده
اخبار مزبورهیی مشتمل وروایات مسفورهیی محتوی ومتكفل بعض كتب

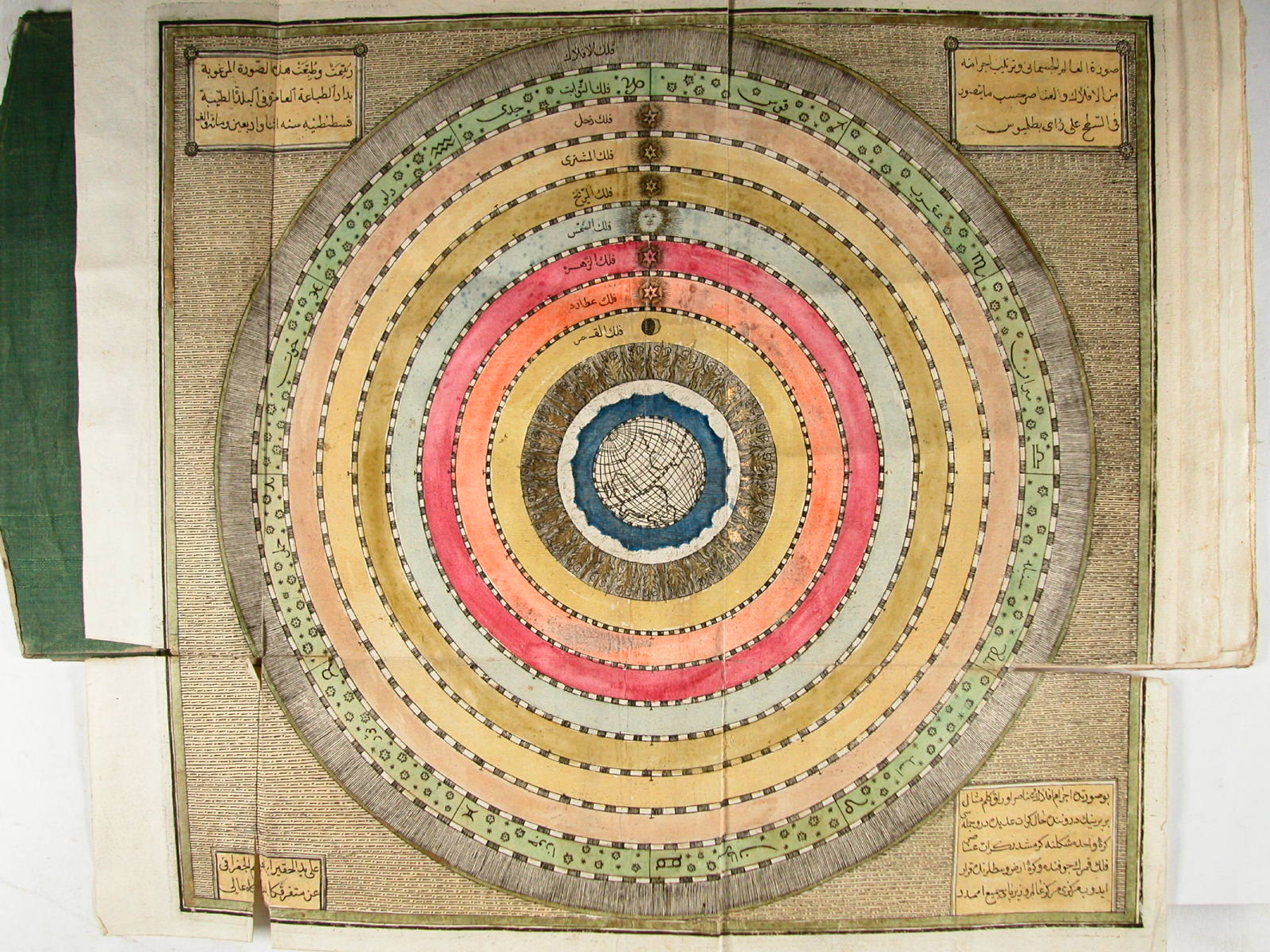
محدثه وخرایط مستحدثه بعد الترجمة والتفسیر علی طریق الاجمال تحریر
وتسطیر اولندی لكن امر مزبورك كمال عرفانی وادراك واذعانی بعض قواعد
هیئت ومسائل حكمته مبتنی اولمغین تهوین وتفهیم ایچون برقاچ مسئلهٔ مهمه
تقدیم اولنوب كتب معتبرات ائمهٔ ثقاتدن بعض فراید لطایف وخراید
معارف سلك تحریر ورشتهٔ جمع وتسطیره نظم اولندی بعد ذلك مقصود
اصلییه دخول وساحهٔ مراده وصول میسر اولوب بالاخره بو جریدهٔ
پرعبر وكتاب معتبر اوچ باب اوزره مرتب ومنظوم وحدیث نو نامیله
مسمی وموسوم اولدی ارباب اعتبار واصحاب اقتدارك سعت ساحهٔ كرم
وعلو جناب محترملرندن امید اولنوركه بودر منكوش سزاوار كوش هوش
اولوب میزان رغبتلری ایله قدری رفعت ومحك اعتبارلری ایله قیمتی ظاهر
اوله كه زر خالص عیارك قدرنی صراف بلور توركك بلوری كورسه صرچه
صانور حق بودركه شاعر معجز بیان بو كلام حكمت نشانی خوش دیمش
شعر اشجار اكرچه هر ورقی بر كتابدر ادراكی اولمیانه جهان بر ورق دكلدر وقتاكه
بو حدیقهٔ انیقهٔ عجایب وریاض پرحیاض غرایب ازهار بدایع صنایع مبدع
متعال وصانع پركمال ایله بو وجه اوزره سرفراز وزلال سلسال سلسبیل
مثال روایات نادره ایله مملو وممتاز اولدی دل ناكامه بو اقدام وخاطر فاتره
بو خاطره دوشدیكه ریاض مزبورهنك ساحهٔ سیماسنی نهال فرخنده فال نام
نامیٔ سلطان كامیاب جوان بخت وپادشاه كیوان جناب اسمان تخت
فرمان فرمای سلاطین عالی مقدار شهنشاه دین پرور ودیندار بالانشین
خلافت كبری وارث نجابت سلطنت عظمی سلیمان زمان حضرت ابو الفتح
سلطان مراد بن سلیم خان ایله ارایش ایدوب رشك كلزار جنان

ومطبوع اهل دلان انس وجان ایده کلام مستطاب درستایش ان جناب
از لسان صاحب کتاب زهی دولت که ویرمش اکه باری مسخر ایلمش دنیاده واری
سراسر قبضه سنده ربع مسکون الی التنده خاتم کبی کردون طوتبدر
کوس عدلی طمطراقی خراسان وصفاهان وعراقی ایرشوب صیتی
کوش افتابه صالبدر ولوله بونه قبابه فلك کوباکه برزرین اوتاغی قمر زمنده
یانر بر چراغی الهی دولتینی دائم ایله سریر معدلتنده قائم ایله ایدوب سرکشلری
فرمانه رام خلایق دولتنده بولسون ارام رضای حقی هردم طالب
اولسون عدوی کینه جویه غالب اولسون کسوب عرقینی تیغ بی دریغی
هلال اسا اصلسون عرشه تیغی دعاسی ایرشوب هر اهل حالك یتشسون
همتی هردم رجالك چراغی عزتی تابنده اولسون نهال دولتی پاینده اولسون
اولوب سرسبز امیدی شاخساری یتشسون هر نفس بیك برك وباری
باب اول ارباب هیئت واصحاب علم حکمت متفقلردرکه باذن الله الملك القادر
جمیع اجرام افلاك وعناصر اوراق کلم مثال بر برینك درونده حالکرات
عدیده درکه کبراسی صغراسنی محدق وجمیع جهاتدن مماس ومنطبق
اولوب جمله سی کرهٔ واحده شکلنه کیرمشدر وبو جمیع اجرام عالیات
وعناصر سفلیاتك چاق وسطنده بر جزء متوهم واردرکه مرکز عالم وزیر پای
جمیع امد روسماواتك اکبری واعظمی واشهری واقدمی فلك اطلس درکه
لسان شریعتده اکا عرش دیرلر نجوم وکواکبدن معرا ونقوش مجره و
کهکشاندن مبرا اولوب محدد جهات ومعین ازمان واوقاتدر سائر افلاکی
قبضهٔ حکومت وزیردست مکننده الوب یکرمی دورت ساعتده برکره
جمیع کواکب نیرات وثابتات وسیاراتله شرقدن غربه دور ایدر پس دائما

طلوع

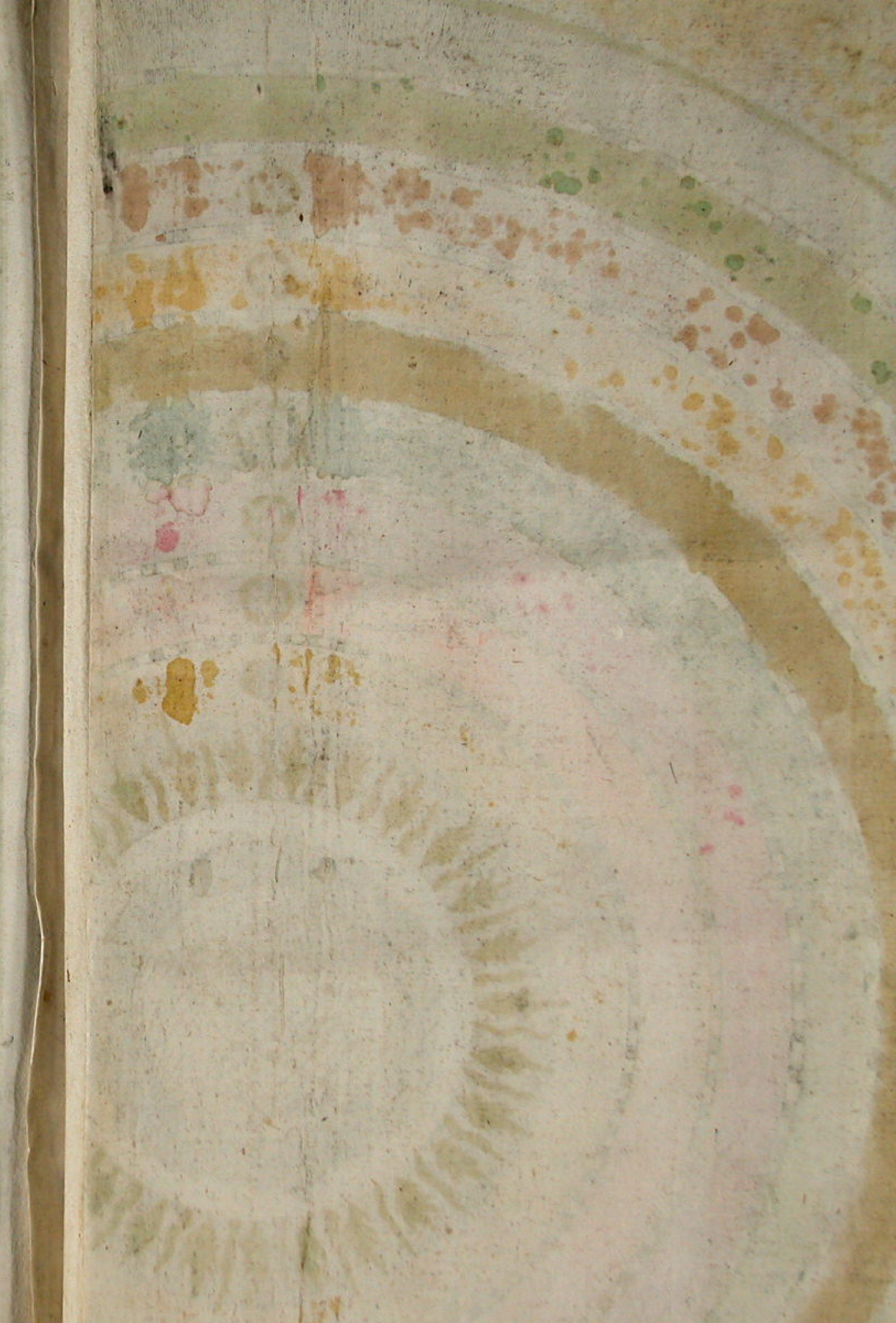
طلوع وغروبکه لیل ونهار وروز روشن وشب تارده واقع اولور انك حرکتنه
منوط ومربوط در لا اله الا هو رب العرش العظیم وانك تحتنده واقع اولان جرم
اثیر وفلك کبیر فلك البروجدرکه لسان شرعده اکا کرسی دیرلر کواکب
ثابتات ایله محلی ومزین وتصاویر بروج اثنا عشر ایله ملوندر فلك مزبور
اکثر متأخرین قاتنده التمش اتی ییلده بر درجه حرکت ایدر وجرمنده مرکوز
اولان ثوابت ایله غربدن شرقه کیدر وسع کرسیه السموات والارض
ولا یؤده حفظهما وهو العلی العظیم بعدزان فلك سابع درکه محل نحس اکبر
زحل هندو پیکردرکه بروج اثنا عشری حرکت ذاتیه سیله یکرمی طقوز ییل
وبش ای والتی کونده دور ایلر بعدزان فلك سادس درکه مقر سعد اکبر مشتری
سعادت کستردرکه اون ایکی ییلده بالتمام اقطار سمایی منزل ومقام ایدر بعد
ذلك فلك خامس درکه محل نحس اصغر مریخ جلادمنظر درکه بر ییل واون
ای ویکرمی ایکی کونده برکره نطع فلکی قطع ایدر بعدزان فلك رابع درکه محل
خورشید انور درکه کمال زیب وفر برله پر قدر وابتهاج ونور طلعتنه اعالی
واسافل محتاجدر صحن فلکی سیران وتقریبا اوج یوز التمش بش کونده دوران
ایدر والشمس تجری لمستقر لها ذلك تقدیر العزیز العلیم بعد ذلك فلك ثالثدر
که زهرهٔ زهرانك یری وبانوی سمانك منظری درکه دائما سیر دیار وتقریبا
سنهٔ شمسیه ده برکره تمام اوج یوز التمش درجه دن عرض دیدار ایدر بعد
ذلك فلك ثانیدرکه محل عطارد درکه دبیر فلك دیکله مشهور ونیر اعظم
مثال ییلده برکره دور ایدر دیکله مذکوردر بعدزان فلك اخیر درکه قمر خوب
منظرانکله قطع منازل وطی مراحل ایدوب عوالی بروجه عروج ویکرمی
سکز کونده برکره باب اولدن خروج ایدر والقمر قدرناه منازل حتی

عاد كالعرجون القديم بو فلك اخیرو جرم اثیر گویا بر مجوف طوپدر که
کائنات جوی و عالم کون وفسادی جمیع جهاتدن محیطدر و کرات عناصر
واسطقسات انك درونده مرتبه سنجه قرار وثبات بولمشدر ومقتضای
دلایل حکمت وموجب اسباب طبیعت بودر که اخف عناصر اولان
اتش رفعت مرتبه ایله مسعود اولوب اجرام علویه سمتنه صعود ایده
وعنصر هوا که خفت وحرارت ورقت ولطافتده طبع نار قریب در
کرهٔ ازن تالی وثانی اولا بعده عنصر اب بعده عنصر تراب دن هر بری بر کرهٔ
تامه اولوب کرهٔ خاك طبیعت سفلیه سی مقتضاسنجه مرکز عالمه منطبق
وعنصر اب هر جهتدن انی محیط ومحدق اولا لکن عنایت ازلیه وارادت الهیه
حیوانات بریه نك خلقتنه وبسیط ارض اوزره الی اجل معلوم تعیش
وحیاتنه متعلق اولوب کرهٔ ارضك بعض جهاتی عنصر ابدن بارز وظاهر
اولدی لاجرم عنصر اب واصل تراب ایکی سی کرهٔ واحده شکلنه کردی
بعد ذالك مرور ایام وکرور شهور واعوام ایله هبوب ریاح وجری سیول
قطر مکشوفده تأثیر وحلول ایدوب وجه ارض ده تلال ووهاد واغوار
وانجاد احداث ایلدی وصیرورت خلا وخفت هوا سببیله قطر مکشوفی
محیط اولان دایرهٔ اب حرکت واضطراب ایدوب مواضع هاویه ومساکن
خالیه یه نزول ایلدی پس لا محاله عنصر اب منقطع ومتفرق اولوب سواحل
وجبال متعین اولدی وخلال مسافات ارض ده بحار وخلجان متکون
اولدی پس قاعدهٔ مذکوره مقتضاسنجه بر شخص نقطهٔ مغربدن نقطهٔ
مشرقه بر وجه استقامت سیر وحرکت ایلسه البته مقامنه واصل اولور
ونقطهٔ مشرقدن جهت غربه سایر اولان شخص ینه حد مزبوره داخل اولور



صورة العالم الجسماني وترتيب اجرامه
من الافلاك والعناصر حسب ما تصور
في السطح على رأي بطليموس
رسمت وطبعت هذه الصورة المرغوبة
بدار الطباعة العامرة في البلدة الطيبة
قسطنطينية سنه اثنا واربعين ومائة والف
فلك الافلاك
فلك الثوابت
فلك زحل
فلك المشتري
فلك المريخ
فلك الشمس
فلك الزهرة
فلك عطارد
فلك القمر
قوس
جدي
دلو
عقرب
ميزان

كذلك جهت جنوبدن سفر ايدن جانب شماله كذر ايدر وجهت شمالدن
سير ايدن قطر جنوبى مقرا يدر وعلى كل حال جانب محيط جهت فوق
وجانب مركز جهت تحت اولوب بسيط ارض ومادهٔ سائر اولان اشخاصك
سرلرى فلك قمر وپالرى مركز عالم جهتنه واقع اولدوغى مقرر اولدى
پس بعض بلاد ومواطن بعض اخرك جهت تحتنده متمكن اولوب بلاد
مزبورەنك اشخاصى كف پالريله بر برينه مقابل اولمق متبين اولدى اصل
مزبوره بناء بعض اهالى ديشدركه وجه ارضك بر طرفندن واقع اولان
خرم مستقيم وجه آخره كذر ايدر فرضا ارض اندلس دن بر ثقب مستقيم
واقع اولسه راست ارض صينه چقر تنبيه مسعودى مروج الذهبده
ديشدر صاحب المجسطى زعم ايلديكه بحار وجبال وخلجان وتلال ايله
مجموع ارضك استداره سى يكرمى دورت بيك ميلدر وقطرى يعنى عرضى
وعمقى يدى بيك التى يوز اوتوز التى ميلدر وبو مدعايى دليل صحيح وموجب
صريح ايله اثبات ايلدى وكتاب مزبوردن محل اخرده ديشدر امر مأمونله
بريهٔ سنجارده رصد ايتديلر وشمسك بر درجه ارتفاعنى وجه ارضدن اللى التى
ميل بولديلر وبو وجهدن حكم ايتديلركه منطقهٔ مجموع بر وبحر يكرمى بيك
يوز التمش ميل اولمق مقرردر ومقدار قطر ارض اندن قليل وتقريبا التى
بيك دورت يوز اون دورت ميل ونصف عشر ميلدر وهر ميل ذراع
اسود ايله دورت بيك ذراع ايدوكى محقق وهر ذراع مقدارده يكرمى دورت
برمقدر ابن الوردى خريده ده ديشدر بطلميوس قائنده استدارهٔ ارض
يكرمى دورت بيك ميل اولدوغى تقديرجه سكز بيك فرسخدر وهر ميل
ذراع مكى ايله اوچ بيك ذراعدر وذراع مزبورك هر برى اوچ شبر وهر شبر



اون ایکی اصبع وهر اصبع بش شعیره عرضی قدردر وثخن ارض یدی
بیك التی یوز اوتوز میل اولدوغی تقدیرا اوزن ایکی بیك بش یوز فرق بش
فرسخ وثلث فرسخ در پس بسیط ارضك کابسی یوز اوتوز ایکی بیك کره
بیك والتی یوز بیك میل وایکی یوز سکسن سکز بیك فرسخ در بعد ذلك
معلوم اوله که علماء یقین وفضلاء حکمت اینی اطباق ایتمشلردر که فلك
اطلس علی الدوام حرکت وضعیه ایله حرکت ایدر وهر جزء سیر ایدوب
جزء اخرك محلنه کیدر مگر ایکی جزء که برینه مقابل وسکون وقرارده
احدهما اخره مماثل در کویا محوری خراط درکه طوب فلك انلرك
اوستنده دوار وانلر دائما ثبات وقرار ایدرلر اول جزءلرك برینه قطب
جنوبی وبرینه قطب شمالی دیمشلر وبو ایکی قطبك چاق وسطنده سطح فلکه
اوزن بر دائرهٔ عظیمه اعتبار ایدوب ادینه معدل النهار دیمشلر ودائرهٔ
مزبورهیی اوچ یوز التمش جزءه تقسیم ایدوب هر جزءه بر درجه وهر درجه
التمش جزءه تقسیم ایدوب هر برینه بر دقیقه دیمشلر وکرهٔ ارضدن دائرهٔ
مزبورهنك محاذاتنده واقع اولان مواضعه خط استوا دیمشلر لاجرم کرهٔ
ارض بودائرهٔ موهومه ایله ایکی قسم اولوب بر قسمی جهت قطب جنوبی
وبر قسمی جهت قطب شمالیده واقع اولور بعده جرم فلکده بر دائرهٔ
عظیمه دخی اعتبار ایلمشلر که قطبینه مرور ایدوب دائرهٔ معدل النهار ایله ایکی
موضعده تقاطع ایلیه وبو دائرهیه دائرة الافق دیوب جانب شرقده واقع
اولان موضع تقاطعه نقطهٔ مشرق ومطلع اعتدال دیمشلر وجهت غربده
مفروض اولان محل تقاطعه نقطهٔ مغرب ومغرب اعتدال دیمشلر پس قچن
که کرهٔ ارض اوزن بو دائرهیه محاذی بر دائره دخی فرض اولنه لابد سابقا مزکور
اولان

اولان ایکی قسمك هر بری ایکی قسم اولوب مجموع کرهٔ ارض اقسام اربعهیه
منقسم اولور تحقیق نصیر طوسی تذکرهده دیمشدر اکثر عمران وغالب
قری وبلدان طرف شمالده واقعدر وکرهٔ ارضك معمور اولان یری
ربعین شمالینك بریدر وارباع باقیهنك حالی مجهول ومستور یا ماء بحر ایله
بالکلیه مغمور در وبعض علما ناحیهٔ جنوبده قلت عمارته باعث مدار حضیض
شمسه قربله شدت حرارت حادث اولدیغی در دیمشلر زیرا حضیض مذکور
فی هذا الآن اواخر قوسده مکان ایتمشدر لکن نصیر طوسی بو قوله اعتماد
واعتبار ایتمیوب امر مزبورك شدت حرارته سبب اولدوغنی انکار ایلمشدر
ومولانا نظام کتاب مزبورك شرحنده نقض وابرام مسلکنه سالك
اولوب جانب حضیضده شمسك ارضه قربی شدت حرارت حداثته دوکنه
دلیل اقامت ایدوب حکم ایلمشدر که شمس بروج جنوبیهیه حلول ایتدکده
میل اعظمه قریب اولدقجه اکا مسامت اولان امکنه شدت حرارت سببیله
قابل سکنی واقامت دکلدر پس مدار شمس حضیضی مکشوف اولدوغی
تقدیرجه دخی شدت حردن مسکن ومقر اولمق ممکن دکلدر فقیر پر تقصیر
ایدر که باب ثالثده مذکور اولان روایات متواتره اقتضا ایدر که نصف
جنوبینك ماء بحر ایله مغمور وعنصر ایله مستور اولمیان نواحی سنده
مدارات حضیضیهیه محاذی اولان اماکن قابل سکنی وتعیش اوله
وعرض جنوبی مقدار میل اعظمدن زائد اولدقجه شدت سرما وبرودت
هوا ترقی بوله نصیر طوسی تذکرهده دیمشدر قدر مزبور یعنی قطر معمورك
اکثر اطرافی بحر محیط در وجانب غرب وشمال وجهت شرق وجنوبك
حالی معلوم اولوب ماء بحر ایله محاط اولمسی مقرردر اما جانب غرب وجنوبده

ذکر اولندیکه منابع نیل سمتنه سائر وواغل اولنلر برحده واصل اولدیلرکه
عرض جنوبی اون درجه دن زائد اولوب هنوز ساحل بحره واصل اولمدیلر
وقطر مزبوری دخی بحر محیط ایدوکنه دلیل بولمدیلر وشمال شرقک
دخی حالی مشوش ومکدر وبحرک احاطه سی غیر مقرردر فقیر پر تقصیر
ایدر فی زماننا جنوب غربک حالی قتی مکشوف واول قطری بالتمام بحر
احاطه ایتدوکی مشهور ومعروفدر اول سببدن که اوائل مائهٔ عاشره دن
پورتقال بدفعالک سفاین نکبت مکامنی جانب سبته دن بحر اوقیانوسه
داخل وسواحل مغربده سیر ایدوب جهت جنوبده واصل اولورلر واندن
جانب شرقه متوجه اولوب منابع نیل اولان جبال قمرک وراسندن چکرلر
ومسموع اولانلر اوزره موضع مزبورده کلی خوف وخطر چکرلر بعده بحر قلزم
جبالندن مرور واکثر سواحل سند وهنده عبور ایدرلر وحسن اتفاق
ولطف تدبیر ایله اکثر بنادر سند وهندی تسخیر ایتمشلردر واول نواحیده
واقع بلاد اسلامیه دن نیچه سنی تضییق وابناء سبیلدن تجار مسلمینه
قطع طریق ایدرلر اکر بر زمان دخی بونلره ارخاء عنان اوله بحر قلزمه یول
بولورلر وسواحل حجازه و یمنه هجوم ایدوب مجاوران حرم محترمی رنجیده
قلورلر امر عجیب وکار غریب درکه بر بلوک طائفهٔ پرنکبت بو وجهله قوی
همت اولوب غربدن شرقه کیدهلر وشدائد روزکار وبلیات بحاره تحمل
ایدهلر و دیار روم وبو مرز بوم انلره نسبت نصف طریقده واقع ایکن اول
دیارک فتحنه قصد اولنمیه ونواحی مزبوره نک تسخیرینه سلاطین عثمانیه دن
طالب بولنمیه مع ذلک اول طرفه سیر وکذر منافع بی شماری مشتمل
اولوب اسباب رغبت وموجبات قصد وعزیمت دائرهٔ عد وحددن بیرون

ومرتبه

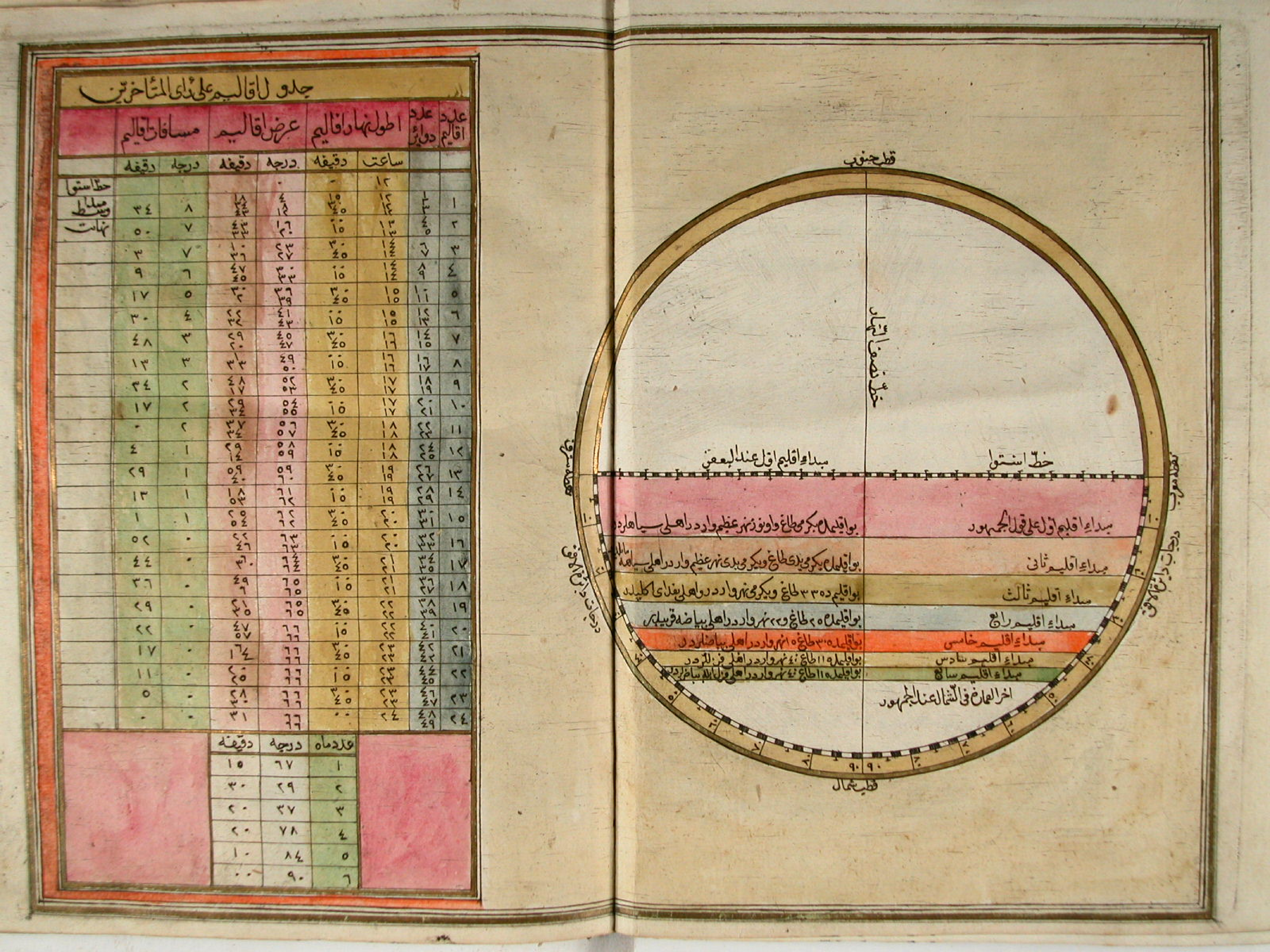
ومرتبهٔ شرح وبیاندن افزوندر اکر دیار مصریه ده سویس نامیله
معروف اولان مقامدن ترتیب سفاین وعمائر وتنفیذ جیوش وعساکر
قلنسه وانلره بر امیر صاحب تدبیر ورئیس بهرام انتقام ضمیر ضم اولنسه که
کمال صلابت وفرط شجاعت ایله موصوف اولوب آیینهٔ قلبی غل طمعدن
خالی وخانهٔ درونی غیرت اسلام وتحصیل نام ایله مالی اولا ازمدتده
ضبط معاقل وتسخیر بلاد وکفار خاکساری اول قطردن طرد
وابعاد ایدردی بعد ذلک معلوم اولا که علماء هیئت وفضلاء حکمت نقطهٔ
مغربدن نقطهٔ مشرق جهتنه واقع اولان ابعاده اطوال ودائرهٔ خط
استوادن قطبین سمتنه واقع اولان ابعاده عروض دیمشلر پس بو ایکی
اعتبارله هر بلدک ربع مسکوندن مقامی وحدی معلوم اولور وهر بلدک
بلد اخره نسبتی امتیاز وتعیین بولور خواجه نصیر طوسی تذکره ده
دیمشدر جمهور مبدء اطوالی جانب غربدن اعتبار ایدوب مبدء عماراتی
جزائر خالداتدن فرض ایتمشلر وجزائر خالدات التی جزیره درکه زقاق
سبته دن خارج ومحیط غربی ده داخل وارض حبشه یه مقابلدر وجزائر
مزبوره سابقا معموره وحالا ماء بحرله مغموره در وبعض کبار طول بلدی
ساحل بحر غربیدن اعتبار ایلمشلر که ایکی حدک ما بینی دور معدل النهاردن
اون درجه در وجانب شرقده منتهای عمران کنکدز دیکله معروف
مکاندر صاحب التحفه دیمشدر که مقام مسفور علماء شرق قاتنده مقر
شیاطین اولمغله مشهوردر واطوالی جانب شرقدن اعتبار ایدنلر قتنده
مبدء اطوال محل مزبوردر وسابقا حکماء هندک رصدی اول مقامده
واقع اولمشدر وساحل بحر غربیدن بعدی یوز یتمش درجه ده نهایت

بولمشدرو بوایکی مذکور اولان منتهانک وسطنده خط استوا اوزره بر
مقام فرض ایدوب اکا قبة الارض دیرلر و بعض القوم قبة الارضی وسط
معموره ده فرض ایدوب عرض بلدا وتوز اوج و طول بلد طقسان درجه
اولدوغی مقامده در دیمشلر وعلی کل حال قبة الارض مبداء غربیدن ربع
دور اوزره فرض اولنوب البته بعد مابین نهایتین نصف دور کرهٔ ارض اولور
بعد ذلك ابعاد عروض حسبیله ربع مسکونی اقالیم سبعه یه تقسیم ایتمشلر
ودائرهٔ خط استوایه موازی یدی دائره فرض ایدوب هر ایکی دائره نك
مابیننه بر اقلیم دیمشلر لاجرم هر اقلیم اول اقلیم ثانیدن اطول بلکه هر
اقلیمك اولی اخرندن مفصل اولوب اقلیم سابعك مسافاتی جمله دن اقل اولور
پس اقالیم اولك ابتداسی بحسب العرض خط استوادن فرض اولنوب جانب
قطب شمالی یه ممتد اولور وبو اعتبار اوزره دائرهٔ خط استوا اقالیم سبعه یه
سرحد اولور لکن خط استوایه قریب اولان مواضعده قلت عمران وتفرق
بلدان سبیله جمهور قتنده اقالیم اولك مبدئی اول مقام درکه عرض اون ایکی
درجه وقرق دقیقه اوله وباعث مذکور سبیله خط استوانك وراسنده
اقالیم اعتبارینی ایتمدیلر وطرح وتقسیم طریقه سنه کیتمدیلر مع ذلك
بطلمیوس جغرافیاده حکم ایلدیکه خط استوانك وراسنده اون التی درجه
ویکرمی بش دقیقه یه وارنجه عمران واطراف زنج وحبشه ده بعض بلدان
واردر اما اقلیم اولك وسطی بالاتفاق اول مقامدرکه عرض ١٦ درجه ٣٧
دقیقه اولوب اطول نهار ١٣ ساعت اوله اقلیم ثانینك مبدئی اول مقامدرکه
عرض ٢٠ درجه ٢٧ دقیقه اولوب اطول نهار ١٣ ساعت ١٥ دقیقه
اوله وبو اقلیمك وسطی اول مقامدرکه عرض ٢٤ درجه ٤٠ دقیقه اولوب
اطول

اطول نهار ١٣ ساعت ونصف اوله اقلیم ثالثك مبدئی عرض ٢٧ درجه
٣٠ دقیقه اولوب اطول نهار ١٣ ساعت ٤٥ دقیقه اوله وسطی عرض
٣٠ درجه ٤٠ دقیقه اولوب اطول نهار ١٤ ساعت اوله اقلیم رابعك
مبدئی عرض ٣٣ درجه ٣٧ دقیقه اولوب اطول نهار ١٤ ساعت
وربع اوله وسطی عرض ٣٦ درجه ٢٢ دقیقه اولوب اطول نهار ١٤
ساعت ونصف اوله اقلیم خامسك مبدئی عرض ٣٨ درجه ٥٤ دقیقه اولوب
اطول نهار ١٤ ساعت ونصف وربع اوله وسطی عرض ٤١ درجه ١٥
دقیقه اولوب اطول نهار ١٥ ساعت اوله اقلیم سادسك مبدئی عرض ٤٣
درجه ٢٢ دقیقه اولوب اطول نهار ١٥ ساعت وربع اوله وسطی عرض
٤٥ درجه ٢١ دقیقه اولوب اطول نهار ١٥ ساعت ونصف اوله
اقلیم سابعك مبدئی عرض ٤٧ درجه ١٢ دقیقه اولوب اطول نهار
١٥ ساعت ونصف وربع اوله وسطی عرض ٤٨ درجه ١٢ دقیقه
اولوب اطول نهار ١٦ ساعت اوله ومبداء اقالیمی خط استوادن اعتبار
ایدنلر قتنده اخر اقلیم سابع اول محلدرکه عمارت وسکنی منقطع اوله وکتب
معتبره ده مسطور والسن ثقاتده مشهوردرکه جانب شمالده نهایت عمارتکه
قابل سکنی واقامت در جزیرهٔ تولیدرکه عرضی التمش اوچ درجه واطول
نهاری یکرمی ساعتدر بطلمیوس مجسطیده دیمشدرکه التمش دورت
عرضنده دخی عمارت واردر وقطر مرقومك سکانی صقالبه دن بر قوم
نامعلومدر وجغرافیاده دیمشدرکه عرض ٦٦ دخی فی الجمله محل عمارتدر
وانلرك اطول نهاری ٢٣ ساعتدر ومقام مزبورده ساکن اولان اقوام مسیر
شمسدن بعید اولدوغی سببدن ناپخته وخام اولوب قلت ادراك وحظوظ



نفسانیه یه کمال انهماکده و خوشه بکزرلر اما قلت عمارت و تفرق سکون
و اقامت سببیله مبدء اقالیمی خط استوا فرض ایتمیشلر قاتنده آخر اقالیم
سابع اول مقامدرکه عرض ٥٠ درجه ٢٠ دقیقه اولوب اطول نهار
١٦ ساعت و ربع اوله تذکره ده مذکوردرکه عرض ٥٤ درجه دن تجاوز
ایتدکده اطول نهار ١٧ ساعت اولور ٥٨ درجه یه واصل اولدقده ١٨
ساعت اولور و ٦١ درجه ده ١٩ ساعت اولور و ٦٥ درجه دن
تجاوز ایتدکده ٢٢ ساعت و ٦٨ درجه یه واصل اولدقده تمام برای
اولوب ٧٣ درجه ده اوج ای و نصف اولور و عرض بلد تمام ربع دور
اولان مقامده اطول نهار نصف سنه در پس لازم کلورکه اول مقامک
سنهٔ کاملهسی یك شب و روز ایچنده محصور اولوب لیل و نهار روز روشن
و شب تار خط استوا کبی اول مقامده دخی دائما برقرار اوله قرطبی مسالکده
دیمش اقلیم اول جانب شرقدن منظور اولدوغی تقدیر اوزره اقاصی بلاد
صیندن سواحل سندده مرور ایدر بعد ذلك لجهٔ بحر حبشی یه داخل اولوب
جزیرهٔ کوکه واصل اولور بعده جزیرهٔ عرب و ارض یمن و بریهٔ مغربه
مرور ایدوب ساحل بحر مغربده نهایت بولور پس بلاد معروفه و اماکن
موصوفه دن ظفار و عمان و عدن و حضرموت و صنعاء الیمن بو
اقلیمده واقع اولور اقلیم ثانی جانب مزبوردن معتبر اولدوغی تقدیرجه بلاد
چین و هند و سندده مرور ایدر بعده بحر اخضر و بحر بصره یه عبور
ایدوب ارض نجد و تهامه دن جزیرهٔ عربی قطع ایدر پس یمامه
و هجر و بحرین و حجاز و مکه و طائف و مدینهٔ سید الکونین بو اقلیمده واقع
اولور بعده ارض قلزمی قطع ایدوب ارض مغربه داخل اولور و بلاد



جدول اقاليم على رأي المتأخرين

عدد اقاليم	عدد دوائر	اطول نهار اقاليم ساعت	اطول نهار اقاليم دقيقه	عرض اقاليم درجه	عرض اقاليم دقيقه	مسافات اقاليم درجه	مسافات اقاليم دقيقه	
		١٢	٠	٠				خط استوا
١	٢ / ٣	١٢ / ١٢	١٥ / ٤٥	٤ / ١٢	١٨ / ٤٣	٨	٣٤	مبدأ وسط
٢	٤ / ٥	١٣ / ١٣	٠ / ١٥	١٦ / ٢٠	٤٣ / ٣٣	٧	٥٠	نهايات
٣	٦ / ٧	١٤ / ١٤	٣٠ / ٤٥	٢٣ / ٢٧	١٠ / ٣٦	٧	٣	
٤	٨ / ٩	١٤ / ١٤	٠ / ١٥	٣٠ / ٣٣	٤٧ / ٤٥	٦	٩	
٥	١٠ / ١١	١٥ / ١٥	٣٠ / ٤٥	٣٦ / ٣٩	٣٠ / ٢	٥	١٧	
٦	١٢ / ١٣	١٥ / ١٥	٠ / ١٥	٤١ / ٤٣	٢٢ / ٣٢	٤	٣٠	
٧	١٤ / ١٥	١٦ / ١٦	٣٠ / ٤٥	٤٥ / ٤٧	٢٩ / ٢٠	٣	٤٨	
٨	١٦ / ١٧	١٦ / ١٦	٠ / ١٥	٤٩ / ٥٠	١ / ٣٣	٣	١٣	
٩	١٨ / ١٩	١٧ / ١٧	٣٠ / ٤٥	٥٢ / ٥٣	٤٨ / ١٧	٢	٣٤	
١٠	٢٠ / ٢١	١٧ / ١٧	٠ / ١٥	٥٤ / ٥٥	٢٩ / ٣٤	٢	١٧	
١١	٢٢ / ٢٣	١٨ / ١٨	٣٠ / ٤٥	٥٦ / ٥٧	٣٧ / ٣٤	٢	٠	
١٢	٢٤ / ٢٥	١٨ / ١٨	٠ / ١٥	٥٨ / ٥٩	٢٩ / ١٤	١	٤	
١٣	٢٦ / ٢٧	١٩ / ١٩	٣٠ / ٤٥	٥٩ / ٦٠	٥٩ / ٤٠	١	٢٩	
١٤	٢٨ / ٢٩	١٩ / ١٩	٠ / ١٥	٦١ / ٦٢	١٨ / ٥٣	١	١٣	
١٥	٣٠ / ٣١	٢٠ / ٢٠	٣٠ / ٤٥	٦٢ / ٦٢	٢٥ / ٥٤	١	١	
١٦	٣٢ / ٣٣	٢٠ / ٢٠	٠ / ١٥	٦٣ / ٦٣	٢٢ / ٤٦	٠	٥٢	
١٧	٣٤ / ٣٥	٢١ / ٢١	٣٠ / ٤٥	٦٤ / ٦٤	٣٠	٠	٤٤	
١٨	٣٦ / ٣٧	٢١ / ٢١	٠ / ١٥	٦٥ / ٦٥	٤٩ / ٦	٠	٣٦	
١٩	٣٨ / ٣٩	٢٢ / ٢٢	٣٠ / ٤٥	٦٥ / ٦٥	٢١ / ٢٥	٠	٢٩	
٢٠	٤٠ / ٤١	٢٢ / ٢٢	٠ / ١٥	٦٦ / ٦٦	٤٧ / ٥٧	٠	٢٢	
٢١	٤٢ / ٤٢	٢٣ / ٢٣	٣٠ / ٤٥	٦٦ / ٦٦	١٦ / ٤	٠	١٧	
٢٢	٤٤ / ٤٥	٢٣ / ٢٣	٠ / ١٥	٦٦ / ٦٦	٢٠ / ٢٥	٠	١١	
٢٣	٤٦ / ٤٧	٢٣ / ٢٣	٣٠ / ٤٥	٦٦ / ٦٦	٢٨ / ٣٠	٠	٥	
٢٤	٤٨ / ٤٩	٢٤	٠٠	٦٦ / ٦٦	٣١	٠	٠	

عدد ماه	درجه	دقيقه
١	٦٧	١٥
٢	٦٩	٣٠
٣	٣٧	٢٠
٤	٧٨	٢٠
٥	٨٤	١٠
٦	٩٠	٠٠

افریقیه دن چقوب بحر مغربه واصل اولور اقلیم ثالث بلاد صینه بعده بلاد
هنده مار اولورکه مدینهٔ قندهار اندن بعده بلاد سندک شماله کذر
ایدوب کابل وکرمان جیرفت وسجستان بو اقلیمده واقع اولور بعده سواحل
بحر بصره یه مرور ایدوب مدینهٔ اصطخر وشابور ومهربان وسیراف وابرقو
وبونلره قریب اولان مکان بو اقلیمده واقع اولور بعده کورهٔ اهوازه عبور
ایدوب عراق وواسط وبغداد وکوفه وانبار وهیت وبصره بو اقلیمده واقع
اولور بعده بلاد شامه مرور ایدوب حمص ودمشق وصور وعکا وساوه
وطبریه وبیت المقدس ورمله وعسقلان ومداین وقلزم وسلمیه بو اقلیمده
واقع اولور بعده اسافل ارض مصری قطع ایدوب فرما وتنیس ودمیاط
ورشید وفیوم وفسطاط بو اقلیمده واقع اولور بعده اسکندریه دن مرور
ایدوب بلاد برقه یه عبور ایدر وارض افریقیه دن چقوب بحر مغربده نهایت
بولور پس طرابلس وقیروان وفاس بو اقلیمده داخل اولور اقلیم رابع بلاد
تبت وخراسانه کذر ایدوب سمرقند وبلخ وامد وهراة واصفهان وسرخس
وطوس ونیشابور ونهاوند ودینور وحلوان وموصل ونصیبین وخجند
وفرغانه وقالی قلا ورقه واسروشنه بو اقلیمده واقع اولور بعده شمال شامه
مرور ایدوب ملطیه وحلب وقنسرین وانطاکیه وطرابلس شام وادنه
وطرسوس وعموریه ولاذقیه بلا کلام بو اقلیمده واقع اولور بعده بحر شامه
دخول وجزیرهٔ قبریسه وصول بولور بعده ارض مغرب دن بلاد طنجه یه کذر
قلوب بحر غربیده منتهی اولور پس بلاد اندلسدن قرطبه وحوالیسی بو فنک
اهالیسی قاتنده بو اقلیمده واقع اولور اقلیم خامس بلاد یاجوجدن چقوب بعض
بلاد خراسانه مرور ایدر بعده بلاد رومدن جرسنه یه واصل اولوب سواحل

شامه عبور ایدر بعده بلاد اندلسدن چوق بحر غربی ده نهایت بولور پس
بلنسیه وجمیع شرقی اندلس بلادی بو اقلیم ده واقع اولور اقلیم سادس
بلاد حزردن بحر طبرستانه وممالك رومدن بلاد برجانه مرور ایدوب بحر
مغربده نهایت بولور واماسیه وقسطنطنیه واواخر بلاد افرنج بو اقلیم ده
واقع اولور فقیر پر تقصیر ایدر مدینهٔ قسطنطنیه که حالا محاسن
شعائر اسلامیه ایله مملو وممتاز ومقر سریر دولت عثمانیه اولمغله سربلند
وسرفرازدر اقلیم سادسدن عد ایلمك حکماء قدمانك قولنه مطابق
وازیاج مشهوره ده واقع اولانه موافقدر لکن وجه صواب وحق خطاب
بودرکه محروسهٔ مذکوره اواسط اقلیم خامس ده واقعدر وبو خصوصه
دلیل قاطع وبرهان ساطع بودرکه بلدهٔ مزبورهنك عرضی فی الحقیقه قرق بر
درجه واون بش دقیقه در ساعات اطول نهاری عند الامتحان والاعتبار
تقریبا اون بش عد اولندوغی ظاهردر مع ذلك سابقا مذکور وبو اوراق
قلیله ده مثبت ومسطوردرکه اقلیم خامسك وسطنده عرض ۴۱ درجه ۱۰ دقیقه
اولوب اطول نهاره ۱۵ ساعتدر وقدوهٔ ارباب تدقیق مولانا قاضی زاده دخی
بو مسئله یی تحقیق ایتیوب مدینهٔ مزبوره یی اقلیم سادسدن عد ایلمشدر
اقلیم سابع دخی جانب شرقدن اعتبار اولندوغی تقدیرجه شمال یأجوجدن
بلاد تاراکه مرور ایدر وسواحل بحر طبرستاندن چوق بلاد برجان
وصقالبه یه عبور ایدر واقطار مزبورهدن مرور ایتدکدن صکره وابل نام
جزیره یه منتهی اولور مسعودی مروجده جغرافیادن نقل ایدرکه عهد
بطلمیوسده مدن دنیا درت بیك بش یوز اوتوز اوچ عدد ایدی وعدد جبال ایکی
یوزدن زایدو کرهٔ ارضی محیط اولان بحار بش وجملهٔ ارضدن نابع اولان عیون

کبار

کبار ایکی یوز اوتوز واقالیم سبعه ده علی الدوام جاریه اولان انهار ایکی یوز
التمش درو هر اقلیمك وسعتی طقوز یوز فرسخ ده طقوز یوز فرسخ در کتاب
مزبورده موضع اخرده مذکوردر ارض حبشه وسائر سودان یدی ییللق
مسافه در وارض مصر ارض سودانك التمش جزئندن برجزئیدر وارض سودان
جملهٔ ارضدن برجزءدرو جملهٔ ارض بش یوز ییللق مسافه در ثلثی میاه بحار ایله
مستور ومغموردر وثلثی خراب وخالی وثلثی مسکون ومعموردر فصل سابقا
مذکوردر وبو وجهله محرر ومسطور اولمشدرکه کرهٔ ارضدن قطر مکشوفی
محیط اولان عنصر اب مقرندن حرکت واضطراب ایدوب مواضع هاویه
واماکن غائره یه نزول وحلول ایتمشدر لاجرم ربع مسکونك بعض اقطاری
ماء بحر ایله مغمور اولوب اقالیم سبعه نك نیچه مواضعی ایله مستور اولمشدر
پس لایق بودرکه غرر جواهر احوال بحار بر وجه اجمال واختصار بنان خامهٔ
مسکین عمامه ایله سلك بیانه نظم اولنوب حکایات سواحل وروایات
موارد ومنازل لسان کلك معجز بیان ایله شرح وعیان اولونه تاکه وضع
کتابدن وترتیب فصل وبابدن مقصود اصلی اولان دنیای جدیدنه قطرده
بدید اولوب طرقدن قنغی طریق ایله توصل وبحاردن قنغی بحر ایله توسل
میسردر معلوم ومفهوم اوله وبو بابده شارح التذکره مولانا نظامك کلامنی
منقح ومنتظم وجمع فواید وطرح زواید ده مسلم کوروب انك کلامنه بناء
وانك اثرینه اقتدا ایلدم واثناء کلام وبسط مرامده بعض ضمایم واقع
اولدقجه قائلنی تعیین وکتابنی تبیین ایلدم پس ایمدی مولانا نظام بو وجهله
بدء کلام وتقریر مرام ایلمش که جانب جنوبدن جهت شماله ممدود وحد
معموره داخل اولوب حدود معینه ایله محدود دورت خلیج واردرکه جمله نك

اصلی اولان محیط اعظمه بحر شرقی دیرلر جانب غربه اتصالی و حقیقت حالی
معلوم اولمدوغی سببدن فقیر پر تقصیر ایدرکه سابقا اشارت اولمشدرکه
بحر شرقینك محیط غربی یه اتصالی بداهت طبقه سنه واصل و اخبار
متواتره سبیله درجهٔ علم یقینه حاصل در لکن مولانا نظام بو خصوصده
مسؤل و ملام دکلدر زیرا زبر اولین و کتب اقدمین بو تحقیقدن خالی در
بعد ذلك دیمشدرکه جانب غربدن ابتدا اولونه محیط شرقیدن اولا
منشعب و منفجر اولان بحر بر خلیج مثلث درکه خلیج بربری دیکله معروف در
و جانب جنوبدن جهت شماله طولی یوز التمش فرسخ در و جهت غربدن
جانب شرقه عرضی یعنی مثلث مزبورك قاعده سی اون بش فرسخ در
و ضلع غربیسنده کفار حبشه و بعض طوایف زنج ساکنلردر و ضلع
شرقیسی بلاد حبشهٔ مسلمین و مساکن ارباب دین در اما مسعودی اقصای
حبش دن نهایت چینه منتهی اولان محیط اعظمه بحر هند و بحر حبشه
دیوب مغربدن مشرقه امتدادی سکز بیك میل و جنوبدن شماله
بعدی بیك یدی یوز و عند البعض بیك طقوز یوز میلدر و بحر مزبوردن
بر خلیج منفجر اولوب ارض حبشه متصل و بربر ناحیه سنه واصل اولور
دیمشدر و بطلمیوس بو بحری حد معموره یه ادخال ایدوب دیمشدرکه بحر
مزبور جانب جنوبده بر ارضه منتهی اولورکه کیفیت حالی موصوف
و عمارت و خراب ایدوکی الی الان معروف و مکشوف دکلدر ثانیا منفجر
اولان خلیجه بحر احمر و کاه اولور بعض اطرافنه بحر اخضر دیرلر طولی یعنی
جنوبدن شماله امتدادی دورت یوز التمش فرسخ در و منتهاسنه قریب یرده
عرضی التمش فرسخ در و ضلع غربیسنده بعض بلاد حبشه و بلاد بجه واقعدرکه

ارض بربرندر و ضلع شرقیسی سواحل حجاز و یمندر و شهر عدن تا زاویهٔ
شرقیه ده واقع در و بحر مزبورك منتهای شمالیسنده ضلع غربی یه
قریب موضعده قلزم نام بر بلده وار در اول سببدن بو خلیجه بحر قلزم دخی
دیرلر و منتهای مزبور ایله فسطاط مصرك ما بینی اوج کونلك یردر مروجده
مذکوردرکه سابقا مذکور اولان بحر حبشیدن جانب معموره بر خلیج ممتد
اولوب اعمال مصردن مدینهٔ قلزمه منتهی اولورکه طولی بیك دورت یوز
میلدر و عرضنك اقل مواضعی ایکی یوز میل و اکثر مواضعی یدی یوز
میلدر و خلیج مزبورك ساحل غربیسنده صعید مصردن بلاد علاقی بعده
ارض بجه بعده ارض احابش سودان واقع اولوب تا اقاصیٔ بلاد زنجه متصل
اولور و بلاد سفاله ده نهایت بولور ابن الوردی خریده ده دیمشدر فرعون
جبار بامر الله القهار بو بحرده غرق اولمشدر و بحر مزبورده اکرچه جزایر
چوقدر لکن اکثری خراب و خالی اولوب بحر مزبورك ظاهرنده و باطننده
خیر یوقدر جمله جزایرندن بری جزیرهٔ جساسه درکه دجال منحوس انده
محبوس در مروجده مذکوردرکه بلاد حبشه دن زیلع و دهلك و ناصع
بو بحرك ساحل غربیسنده واقعدر و بلاد مزبوره و اماکن مسفوره ده اهل
اسلامدن نیچه اقوام ساکن اولوب ملوك حبشه یه خراج التزام ایتمشلردر
و ساحل حبشه ایله ساحل زبیدك ما بینی عرض بحردن اوج کونلك یولدر
و بو ایکی ساحلك ما بیننده نیچه جزایر واردر جمله دن بریسنه جزایر عقل درلر
ایچنده ماء عقل دیکله معروف بر آب روان و چشمهٔ حیوان واردرکه هر کم زلال
سلسبیل مثالندن بر قدح نوش ایده لا بد صارم طبعنه حدت و جلا و کمال
قوت و ضیا ویروب آیینهٔ عقلنی تابناك و لوحهٔ خاطرینی غل و کدردن پاك ایدر

وینه بحر مزبورده بلاد عدنه قریب بر جزیره واردر که سقطره دیرلر که
معروف و انواع خواص نبات و عقاقیر ایله موصوفدر و صبر سقطری که
انواع علاجات و اصناف ایارجاته داخل اولور جزیرهٔ مزبوره یه مخصوصدر
و چونکه ملک سکندر جانب هنده عزم و سفر ایلدی استادی ارسطو
چوق نصیحت خصوصا جزیرهٔ مزبوره نک ضبط و تسخیرینی وصیت ایلدی
پس سکندر دخی کمال اهتمام و سعی بلیغ و جهد تام ایله جزیرهٔ مزبوره یی
تحصیل ایدوب عمارت ایلدی و حفظ و حراست ایچون طائفهٔ یونانیدن
بر خلقی انده اقامت ایلدی فقیر پر تقصیر ایدر بحمد الله تعالی سواحل زبید
و عدن و اکثر بلاد حجازیه حوزهٔ اسلامیه داخل و قبضهٔ حکومت
سلطانیه ده حاصل پس نواحیٔ مزبوره ده مقیم اولان ارباب مکنته جزئی
التفات و اشارت اولونسه از زمانده جزیرهٔ مزبوره مسخر و مضبوط
و ممالک سلطانیه یه ملحق و مربوط اولوردی فائده زکریاء قزوینی عجایب
المخلوقاتده دیمش سابقا بحر ایله ارض یمن مابیننده بر کوه پرشکوه وار ایدی که
ماء بحرک ارض یمنه امتدادینه حاجز و مانع و صدمات امواجنی نواحیٔ
مزبوره دن ساد و دافع ایدی پس بعض ملوک اعداسینی غرق ایله قهرا تملک
طریقنه سلوک ایدوب جبل مزبوری مقدار غلوة سهم خرق ایدوب بحر
محیطدن بر خلیج اطلاق ایلدی و ارض یمندن ممالک کبیره و امم کثیره یی
اغراق ایلدی و انا فانا میاه بحر هند خلیج مزبوره داخل اولوب نواحیٔ جده و ینبع
و حد قلزمه واصل اولدی ابن الوردی خریده ده دیمشدر بحر قلزم ایله
بحر رومک مابینی جانب فرمادا دورت مرحله در و بعض مفسرین زعم
ایلدیکه قوله تعالی بینهما برزخ لا یبغیان دن مراد موضع مزبوردر مسعودی

مروج ده

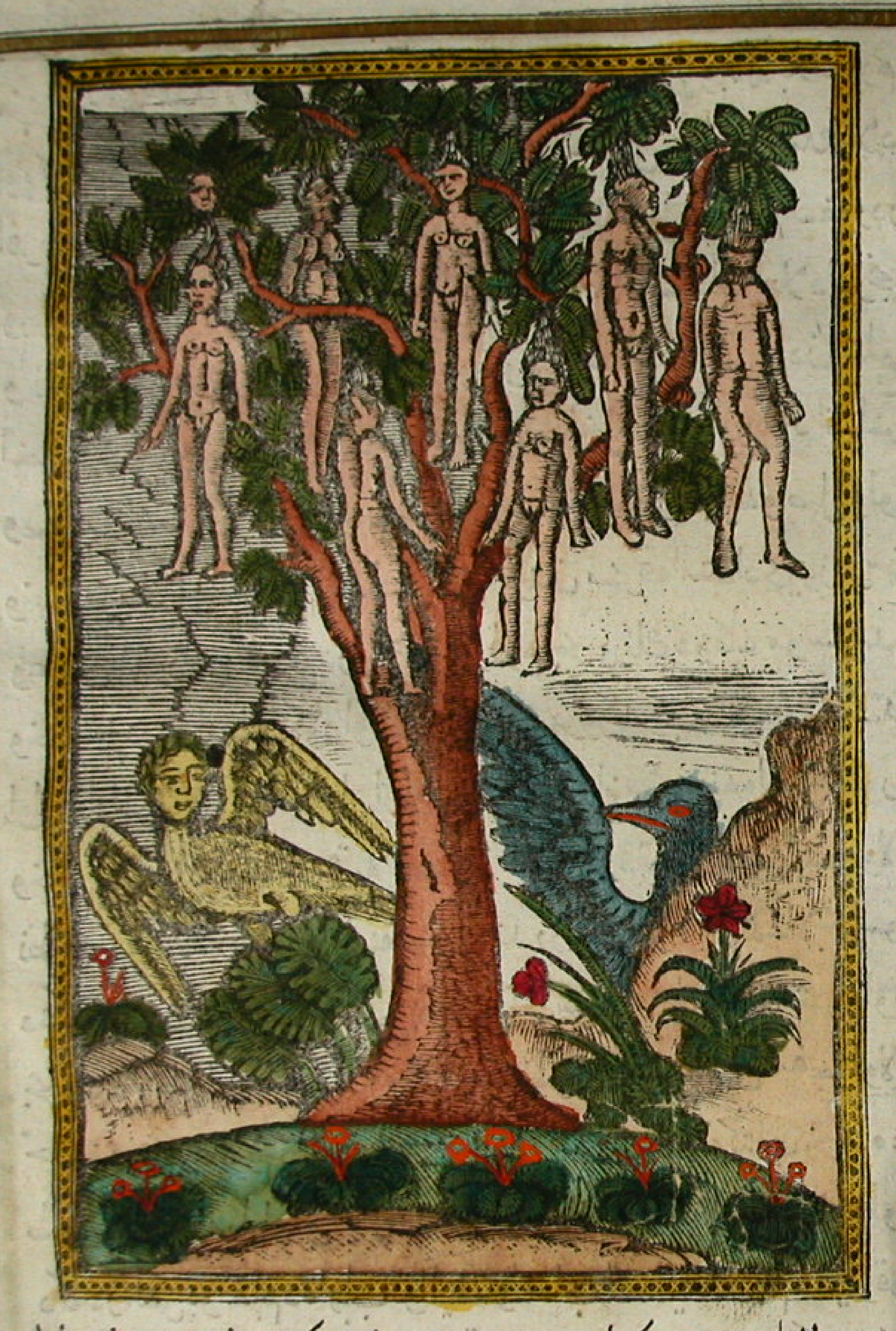
مروجده دیمشدر ملوک ماضیه دن بر امیر صاحب تدبیر قصد ایلدیکه بو
ایکی بحرک مابینینی حفر ایدوب بحر قلزمی بحر رومه اطلاق و بحرینی بر برینه
وصل و الحاق ایلمیه پس بو امال ایله بی نهایه مال و بی عدد صناع و عمال جمع
ایدوب نیچه ماه و سال امر مزبوره اشتغال ایله مقدورینی صرف ایلدی
لکن قصد مسفورک حصولی و امر مزبورک ساحهٔ مراده وصولی
میسر اولمدی و حالا اول حفر اولنان مکان مدینهٔ قلزمه بر میل قریب
یرده ظاهر و نمایاندر و اول طرفک اهالیسی قناته معلوم و موصوف
و ذنب التمساح دیرلرکه معروفدر و بعد ذلک بحر قلزمدن بر خلیج پیدا ایدوب
هامه دیرلرکه معروف اولان موضعه دک بحر قلزمی اجرا ایلدی و بلاد
تنیس و دمیاطه قریب یرده خلیج اخر حفر ایدوب بحر رومی اول خلیجه
ادخال و حالا بعیعان دیرلرکه معروف اولان موضعه وارنجه بحری ایصال
ایلدی خلیج مزبور حالا زبیر و حبنه دیرلرکه مشهوردر بعد ذلک اول امیر
عالی همت تجدید قصد و عزیمت ایدوب خلیج رومی هامه یه دک
ایرشدی و ایکی خلیج بر برینه قارشوب کرشدی پس مراکب کبار و سفن
پراشتهار ممکن اولدقجه خلیجلره کیررلردی و زوارق و قوارب امتعه و اسبابی
هر جانبدن جانب اخره نقل ایدرلردی طریق مزبور بر نیچه ماه و سال اسلوب
مذکور اوزره استعمال اولنوب بحرت علیه الرامسات ذیولها مفهومی اوزره
هبوب ریاح و هجوم رمال سببیله اول خلیج ارطولدی و کیتدکجه مجاری
و مسالک مضایقه بولدی تا که اول طریق مسلوک بالکلیه متروک اولدی
بعد ذلک مرحوم سعید هارون الرشید هنگام خلافت و زماننده ایالتنده
قصد ایلدیکه بو ایکی بحرک مابینینی اقاصیٔ صعید و سمت حبشده ماء نیل ایله

وصل ایده لکن ماء نیلی کما ینبغی تقسیم و توزیعه قادر اولمدیلر پس قصد
ایلدیکه بلاد فرمایه قریب بر محلده خرق پیدا ایدوب بحر قلزمی بحر رومه
بو طریق ایله اجرا ایده وزیر ماجدی یحیی بن خالد منع ایدوب ایتدی قصد
مزبورده عظیم ضرر و کلی خطر واردر اول سببدنکه سفاین کفار نکبت
شعار بحر رومدن بحر قلزمه داخل اولورلر و روزکارله سیر ایدوب
حدود حجازه واصل اولورلر و سواحل جده و ینبع ده عسکر دوکرلر و مسجد
حرام و مدینهٔ رسول علیه السلام دن ادم قپرلر و مروی درکه حضرت عمر
سعادت رهبرک ایام خلافتنده عمرو بن عاص که مصری فتح اتدی امر
مزبوری معقول کوروب حضرت عمره عرض ایلدی و حضرت عمر هدایت
اثر محذور مذکوری بیان ایدوب قصد مزبوردن منع ایلدی فقیر پر تقصیر
ایدر محذور مذکور حالا مقرر اولمشدر و کفار خاکسار وجه مشروح اوزره اول
بحر قلزمه یول بولمشدر مع ذلك محذور مزبورك دفعی اسان و جزئی تدبیر
ایله وصولنه امکان واردر بلکه محذور مذکوری دفع ایچون امر مزبوره
عزیمت و سفاین و عمایر ارسال ایتمکله قطر معهودی حمایت لازمدر بحمد الله
تعالی سلطان کامیاب عالیجنابك قوت و قدرت و حشمت و شوکتی ملوك
ماضیه یه غالب اولوب اردوان مثال نیجه میر صاحب تدبیر سایهٔ رکابنده دوان
وار دشیر کبی هزار شیر کیرهر وجهله خدمتنده روان قواد مغرب و اقبال چین
بلکه جمیع ملوك زمن خدمتی جانلرینه منت و امر عالی یه امتثالی سعادت
اکارلر پس بحار عزایم سلطانیه دن برقطره صرف اولونسه اقل ازمانده
بحرینك ماببنی وصله امکان اولوردی خصوصا موضع مزبورده که
سابقا مستعمل اولا و صوا قدوغی یره نیه اتفق مشهور مثل اوله من بعد مقر

سعادت

مزبوره ده معادن زرحد و شماردن پیشتر اولدوغی سببدن اول جزیرهنك
اصحابی جمیع الات و اسبابی زردن ایدرلر مؤلف مزبور کتاب مسفورده
بحر مذکورك نیجه دور لوغرایبی دخی نقل ایتمشدر لکن ثقه یه اسنادایتمدوکی
جهتدن ظاهر عقل استبعاد ایدوب بو قدرله اکتفا اولندی رابعا منشعب
و منفجر اولان خلیج که مشرق معمورده جمیع خلجاندن اقرب اولمغله موصوف
و بحر اخضر دیمکله معروف در جانب جنوبدن جهت شماله ممدود و مثلث
الشکل اولمغله محدوددر و بحر مزبورك ضلع شرقیسی یوز اون فرسخ و ضلع
غربیسی تقریبا بش یوز فرسخ در و بو بحرك سوحلنده ولایت قتا و صین
واقعدر بو سببدن خلیج مزبوره بحر صین دیرلر و خلیج مزبورك زاویهٔ غربیه
سندن بحر فارسك زاویهٔ شرقیه سی ماببننده واقع اولان بحره بحر هند
دیرلر بعض ولایات هند ساحل مزبورده واقع اولدوغی سببدن ذکریای قزوینی
عجایب المخلوقاتده دیمشدر بحر مزبورده اول قدر جزایر واردرکه نطاق بیاندن
خارج در جمله دن بری جزیرهٔ زانج درکه اقصای بلاد هند و اوایل حدود
سین ده واقعدر و جزیرهٔ مزبورده بر طایفه واردرکه شکل و هیئتده
انسانه اما اطوار و اوضاعده وحوش حیوانه بکزرلر ماهیتلری بلنمز و کلاملری
فهم اولنماز و قوم مسفور مثال طیور شجردن شجره جلب ثمر ایچون طیران
ایدرلر و بر قسم سنانیر واردرکه خفاش مثال پرو باللری واردر و جزیرهٔ
مزبورده دابة الزباد و فارة المسك چوقدر و قدر جاموسده بیاض میمونلر و بر
نفسده فیلی بلع ایدر مارا ژدر کونلر واردر و بحر مزبورك بعض جزایرنده درخت
کافور واردرکه رفعت قدله سرلری فلکه ایرمش و فروع اغصانی خلال
سحابه کرمش هر شجرك ظلی نیجه مسافه یی ستر ایدر و یوز بیك قدر کمسنه

برینك سایه سنده خوش کچر وقچن که درخت مزبورك اعلاسنی نقد ایدرلر
ماء کافور اقر وقچن که اسفلنی خدش اتسه‌لر صمغ مثال کافور چقر
و بحر مزبورده برجزیره دخی واردرکه زامینی دیرلر انده برقوم واردرکه قامتلری
انجق درت شبردر وکلاملری صغیر مثالبجی معنی و مألی اولوب عراة وحفاة
کزرلر وجزیرهٔ مزبوره‌ده کافور وخیزران وبقم که میوه‌سی شکل خرنوب
وطعمی علقم دربی نهایه‌در وجزیرهٔ مزبوره‌یه متصل برجزیره واردرکه
انده برنوع درخت پیدا اولور واق واق دیرلر جزیرهٔ مزبوره‌ده زربی نهایه
اولدوغی سببدن معتبر اولمیوب اول جزیره‌نك اصحابی سلاسل کلابی
زردن ایدرلر مسالك‌ده مذکوردر جزیرهٔ واق واق‌ده بشر ساکن دکلدر
احیانا شدت روزکار زورکارله بعض مراکب واصل اولوب اهل سفینه‌نك
مقدملری جزیرهٔ مزبوره‌یه داخل اولورلر وجزیرهٔ مزبوره‌ده اثمار معروفه
وفواکه مألوفه‌دن غیری میوه‌لر واردرکه هربری الذ ماکول واطیب مشموم
وطبع وماهیتی نامعلومدر وجزیرهٔ مزبوره‌ده برنوع اشجار عظیمه واردرکه
انلك دائما باری واغصاننده ثابت اولان ثماری حسنی جاریه‌لردرکه حسن خلق
ولطف ابدانی کورنلر حیران اولور وهربرینك سایر نسوان کبی ثدی وفرجی
محقق واغصان شجرده مثال ثمر شعورندن معلق درکاه اولورکه جمله
واق واق صداسینی ایدرلر بو سببدن جزیرهٔ مزبوره‌یه واق واق دیرلر
وهرقچن که اول جواری دن بری محل اصلی سندن قطع اولونه انجق ایکی کونه
قریب باقی اولور بعده هلاك اولوب حسن ترتیبی بوزیلور ومروی درکه
کاه اولور بعض ناس انلرله مجامعت ایدرلر ورایحهٔ طیبه ولذت عظیمه
بولورلر ودرخت مزبور بعض کتب‌ده بو وجهله مصور ومسطوردر



ونه مولانای مزبور کتاب مسفورده دیمشدرکه محیط غربی دن بر خلیج
منفجر اولوب جانب شرقه ممتد اولور ومقبرهٔ هرقلس نام موضعده
متضایق ایکن کتدکچه واسع اولوب بلاد شامده نهایت بولور وخلیج

مزبورن جانب شمالنده برشعبه متصلدر که بحر طرابزون دیرلر وجمله بلاد روم
بو ایکی بحرک ماییننده واقعدر وخلیج مزبورک ساحل جنوبی سنده بلاد
افریقیه واقلیم برقه وممالک مصریه واقعدر ومصب نیل مبارک مقام مسفوردر
وجانب شمالیسنده بلاد اندلس ورومیة الکبری وبلاد صقالبه وبلاد افرنجه
واقعدر وخلیج مرقوم بحر روم دیکله موسوم درونده محیط غربی دن خلیج
اخر متفجر اولوب جانب شمالده حد معموره داخل اولور وبلاد اندلس
وصقالبه نک طرف شمالی سندن مرور ایدوب ارض بلغار مسلمیه واصل اولور
وخلیج مزبورک طول معلوم العدادی اعنی مغربدن مشرقه امتدادی یوز فرسخ
وعرضی اوتوز اوچ فرسخدر وخلیج مرقوم بحر ورنک دیکله موسومدر
وخلیج مزبور سابقا مذکور اولان نواحی دن مرور ایدوب جانب شرقه ممتد
اولور واراضی مجهوله یه داخل اولوب تا حد وداراضیء صینه واصل اولور
وخلیج مرقومک محیط شرقی یه اتصالی نامعلومدر فقیر پر تقصیر ایدر مولانا
نظام بو مقامده تقصیر تام ایله تقصیر ایتمشدر زیرا بحر طرابزون که حالا بحر اسود
دیکله معروف در سعت اکناف وبعد اطراف سبیله علی حده بر بحر اولوب
بحر رومه بر خلیج ایله موصولدر و بحر رومک طرف شمالی سندن منفجر اولان
خلیج بندقی که حالا وندیک کورفزی دیکله مشهور وکتاب خریده ده
طولی بیک یوز میل اولمق اوزره مذکوردر مولانای مرقومک بالکلیه معلومی
دکلدر لکن بو مقامده ارباب توالیف واصحاب تصانیفدن جم غفیر وقوم
کثیر وهم ایتمشلردر وسبیل صوابی ترک ایدوب طریق خطایه کیتمشلردر
مسعودی که علم محاضره ده علم واصحاب تواریخ ایچنده مسلم در حقیقت حاله
واقف اولمیوب بر قاچ کتابنده غلط ایتمشدر وخریدة العجایب صاحبنک

محدود دکلدر مروج الذهب ده دیمشدر بحر روم ایله بحر اوقیانوسک حد
مشترکنده نحاس وحجاردن مبنی برمنار پر اشتهار واردر که هرقل جبار بنا
ایلمشدر منار مزبورک ذروه سنده بعض صور وتماثیل واردر که وراء مناره ده سبیل
یوقدر دیو اللریله اشارت وبحر مزبورک کمال شدتنی حکایت ایدرلر وتماثیل
مزبورەنک صدورنده مکتوب ومحرردر که بحر مزبورده عمارت بلنمز وهرکز
حیوان ناطق بولنمز وبحر مرقومک نهایتنه وصول وسفاین واغربه ایله لجنه
دخول ممکن دکلدر وبحر مزبور بحر ظلمات ومنبع افاتدر کتاب مزبوردن
موضع اخرده نقل ایدر که اهل قرطبه دن خشخاش نام برشخص پر اقدام
بر سفینه طوناتدی وبحر مزبورک غورینه واصل اولمق هواسیله نیجه روزکار
سفر ایتدی بعد ذلک غنایم عظام ایله رجوع ایدوب حکایات عجیبه وروایات
غریبه نقل ایلدیکه حالا اهل اندلس قاتنده مشهوردر مسالک ده مذکوردر که
بحر مزبورده سفر وانجامنه سیر وکذر ممکن ومیسر دکلدر مکر که بین الغرب
والشمال سائر اولوب جزایر برطانیه دن اقصای بلاد سودانه سفر ایدەلر
وابرهه ذو المنارک بنا ایتدوکی صنملر بو بحرده الی الان باقیدر برینک لونی اصفر
وبری اخضر وبری اسوددر که صدرنده قلم سندی ایله مکتوبدر بو صنمی
ملک پر اقتدار ابرهه ذو المنار حمیری سیده سی شمسه تقرب ایچون بنا ایلمشدر
صاحب الخریده دیمشدر محیط غربی که بحر مظلمدر کثرت اهوال وصعوبت
متنی وکبر امواج وتسلط دوابی سببیله بر فرده میسر دکلدر که انک لجنه
دخول ومرور وساحل اخرینه عبور ایده بحر مزبوره داخل اولانلر انجق طول
ساحل اوزره سیر ایدر وجهت شمالدن جانب جنوبه کیدرلر وبحر مرقومک
وراسی نامعلومدر وایچنده بی نهایه جزایر واردر که بعضی معموره وبعضی

خرابه دروناسنك واصل اولدوغی اون یدی جزیره درکه ایکی سنه خالدتان
دیرلر انلرده ایکی صنم واردرکه محکم طاشله دوزلمشدر ومن بعد راه نجات
منقطع دردیو صدرلرنده یازلمشدر هر صنمك طولی بلانزاع یوزذراع واردر
وبو صنملری تبابعه دن ذوالمنار حمیری بنا ایتمشدرکه قرآن کریم وفرقان عظیم ده
مذکور اولان ذوالقرنین درفقیر پرتقصیر ایدر سابقا نقل اولندیکه اسم
بانی ابرهه درمع ذلك کتب تواریخ ده مسطوردرکه ابرهة ذوالمنار ذوالقرنین
المصعب ابن الحارث الرایشك فرزندی درکندو دکلدر وبودعوایه موافق
دلیل مصدق ایله اثباته سبیل واردر دلیل اول بودرکه تبابعه که سلاطین
اوائل زمن وملوك ماضیه دن درهر بری برذوایله تلقیب اولنمق رسم وعادت
وعرف وطریقتلری در پس لاجرم ذوالمنار ذوالقرنین اولمزو برملك ایکی
ذوایله شهرت بولمز دلیل ثانی بودرکه اکرچه علماء اسلاف ذوالقرنینك
نبوتنده اختلاف ایتمشلردر اما عبد صالح ایدوکنده وفاق وشمسه تقرب ایچون
صنم بنا ایتمدوکنده اتفاق ایتمشلردر ونیه فقیر پرتقصیر ایدر اوایل مایة عاشره ده
اهل اندلسدن برقوم بی باك اول بحر هولناکك لجنه کروب غمراتنه خوض ایتدیلر
وبو کنجینه نك طلسمنی فتح ایدوب بو بحر بی کرانك غایتنه یتدیلرتنه که باب
ثالثده مفصلا مذکور وعجایب وغرایبی جمله مسطوردر مکر که محیط غربی
جانب غربنده بربرعظیمه منتهی اولورمش که جنوبا وشمالا کمال سعت ایله محدود
وطرف اخردن محیط شرقی جنوبی ایله اکثر مواضعی محصور ومحدود ایمش وبر
مزبوردن خط استوایه قریب محلده ایکی بحرك مابینی کمال تضایق وتطابق بولوب
ازقالمشدرکه محیط غربی محیط شرقیه وصول وایکی دریا بربرینه دخول وحلول
ایده بعده لك محیط غربی جانب شماله توجه ایتدیکده جهت شرقه تراجع ایدوب
محیط

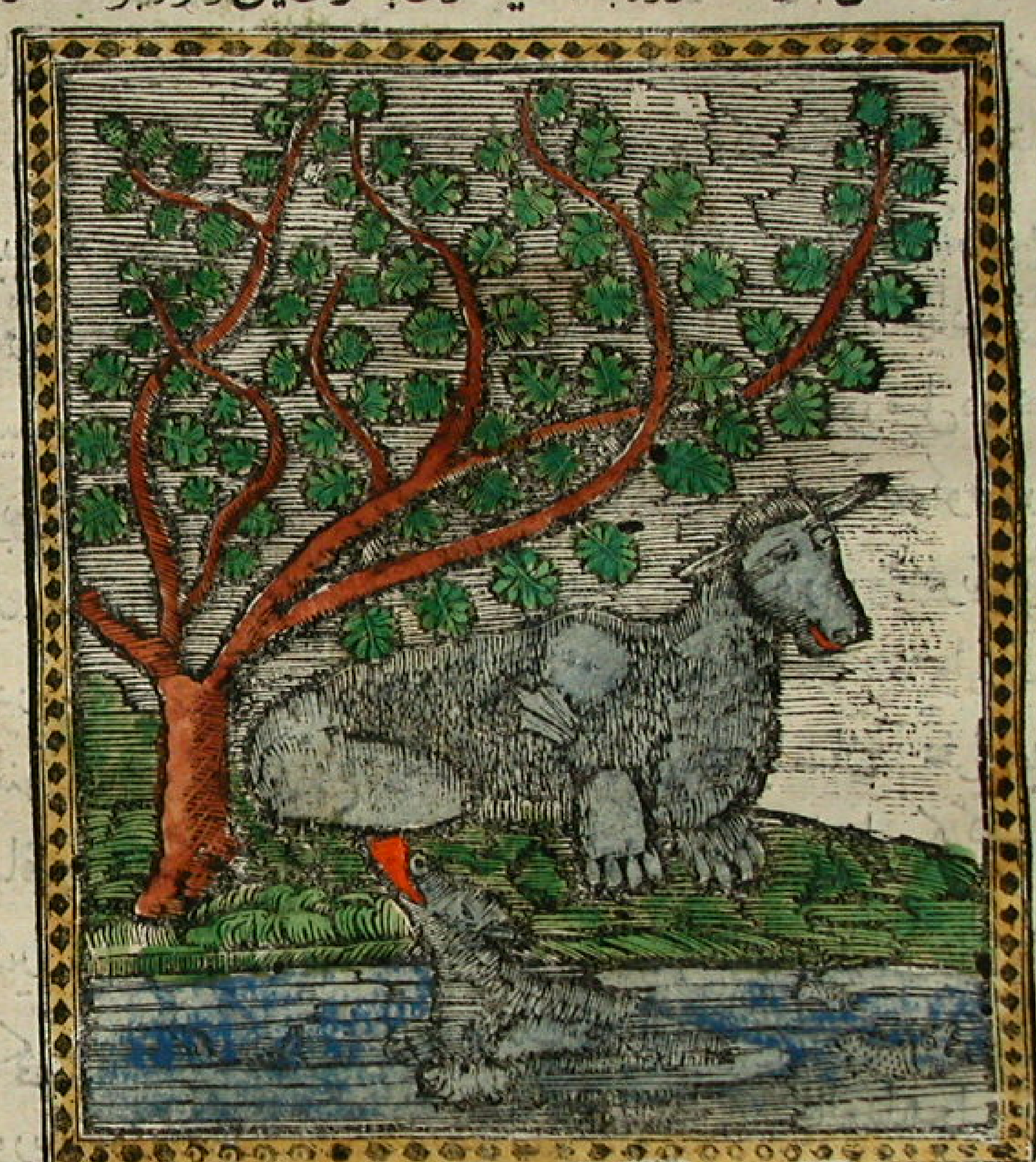
محیط شرقی دخی جانب غربه تدافع ایتمش لاجرم ارض مزبوره ایکی قطعه شکلنده
ظهور ایدوب برقطعه سی که خط استوادن جانب جنوبده واقعدر جمیع جوانبدن
وسط بحار عظیمه ده داخل وحالا علم ناس جمیع اطرافنه محیط وشامل در
وقطر مرقوم حالا پروا سمیله موسومدر وقطعهٔ اخری که جانب شمالده
واقعدر کمال سعت ایله موصوف وحالا ینکی اسپانیه دیمکله معروفدر
وقطر مرقومك دخی اکثر نهایاتی دخی معلومدر اما منتهای شمالیسی کمال شدت
شتا واکثر زماننده هجوم سرما سببیله مسافران بروبحره سبیل ویرمیوب کمال
تحقیقه دلیل بولنمامشدر وجانب غربی سنی دخی کثرت دیار وبعد اقطار
وهجوم اخطار سببیله الی هذا الان کشف وعیان میسر اولمامشدر لکن ظن
غالب بودرکه قطر مسفور جانب مزبوردن ارض چین وماچینه واصل وخطاو
ختنه متصل اولا بناء علی ذلك حکماء عصر اقطار مزبوره واراضی مسفوره نك
تصویرنده اختلاف ایدوب هرقطرك رئیسی بروجهله تصویر وبرکونه تحریر
ایلمشدر پس فقیر پرتقصیر دخی برمقتضای ظن غالب ومؤدی فکر صائب
بوجمله دن برصورت اختیار ایدوب چهرهٔ تحقیق بقدر الامکان وجه صحت
اوزره عیان ایلدم بعد ذلك اقطار مزبوره نك تحریرنه واخبار واثارینك تقریرنه
شروع ایدوب مقاصد مزبوره ومطالب مسفوره یی ایکی فصلی مشتمل برباب ده
علی الاجمال سویلدم باب ثالث ابتداء ظهور عالم جدید وقطر نوپیاننده در
اقطار مزبوره ونواحی مسفوره نك تحقیق وتفصیلنده اعتنا ایدن اقوام
بووجهله سوق کلام وبسط مرام ایلمشدرکه ممالك جنویزده
روی نام قریه دن برشخص ظاهر اولمشدیکه نامنه کرشتوفل ولقبنه قولون
دیرلردی شخص مزبور اکناف بروبحرده بی حد سیر وسفر ایدوب بحر رومه

وشامك آثار واخبارنه واقف اولمشدی وتصویر خرایط وتحریر دفاترده
ظهور وشهرت بولمشدی بعد ذالك دیار سند وهنده مرور وبحر حبشینك
سواحل وجزایرینه عبور قصدیله اقصای مغربه سفر ایدوب خارج سبته‌ده
واقع محكوم پرتقال بد فرجام مادن نام برجزیره‌ده توطن ایتدی ناگاه اول
جزیره‌یه برسفینه دوشدیكه شداید بحرافتن المش وایچنده رئیس دن
ماعدا انجق ایكی شخص قالمش وسفینهٔ مزبوره جزیرهٔ مسفوره‌یه داخل
اولدوقده انلر دخی شراب مرگی نوش ایدوب انجق رئیس دیریش قالدی
وقولون انك حالنه دریا مثال اجیوب خانه‌سنه الدی واكا كرنجه رعایت
وبرنیچه كون ضیافت ایلدی ورئیس مزبورك حسب حال وسرگذشتندن
سؤال ایلدی رئیس مزبور ایتدی كسب وتجارت ایچون سواحل مغربه سفر
ایتمشدك وخانه‌مزدن بوهوا ایله كیتمشدك ناگاه روزگار مخالف اولوب عنان
اختیاری الدن الدی وبزی بحراوقیانوسك لجنه صالدی پس قضایه رضا
ویروب نیچه مدت روزگارك اوكنه دوشب كیتدك اثناء سفرده بی حد جزایر
وسواحله كذر ایتدك اخر ساعد روزگارنه مساعد اولوب سفینه‌مزی
بوطرفلره دوندردی اماشدایدبحرهولناك اكثار باب كشتی‌یی كرداب هلاكه
كوندردی حالا كورسنكه بنم دخی حالم خراب وصدمات بحرله سینم
پراضطراب درواقعا رئیس مزبور دخی برایكی كون صاغ اولوب كیتدی
امابوقصهٔ پرحصه كیتدكچه قولونك جاننه تأثیر ایتدی وطوردقچه اوهام
وخیالات باشنه اوشدی ونواحیٔ مزبوره‌یه وصول ایله برنام چقرمق هواسنه
دوشدی اكرچه اول دیارك فحنه بروجه مذكور همت وعزیمی چوغ ایدی
لكن من عند نفسه سفینه ترتیب ایدجك قدرتی یوغ ایدی پس ملك پرتقاله

عرض

وبادبان عمرینی دست ندامت وحسرتله چاك ایلدی خواص جزیرهٔ مزبوره
سابقاً مذكور اولان اسپانیوله جزیره‌سنك اطرافنده صغیر وكبیر دورت یوز
مقداری جزیره واردر كه جمله‌سنه لوقایه جزیره‌لری دیرلر وزمان
سابقده جزایر مزبوره‌نك اكثری قوم هند ایله معمور ومملو ایدی وجزیرهٔ
اسپانیوله غربیدن شرقه ممدود برطولانی جزیره‌در كه شكلا ورق كستانه‌یه
شبیه‌در وجزیرهٔ مزبوره‌نك طولی التی یوز میل وعرضی ایكیوز یكرمی میل
یردر وجزیرهٔ مزبوره‌ده سكز بیوك دن واردر وقسم شرقیسنده دریادن التی میل
بعید بربحیره واردر كه طولی قرق بش میل وعرضی طقوز میل در بحیرهٔ
مزبوره‌نك بعضی میاهی حلو وبعضی شوردر وجزیرهٔ مزبوره‌ده بركوه واردر كه
انده معدن لاجورد ومعدن املاح وسیم وزر ونحاس واردر وشجر بقم وقطن
ودرخت خیار شنبه چوقدر وجزیرهٔ مزبوره‌نك ساحلنده گاه اولور كه عنبر
بولنور وقواقوش نام برنوع درخت واردر كه اندن دهن بلسان استخراج ایدرلر
اماقتی صاف دكلدر وجزیرهٔ مزبوره‌ده قوكویوس نام برطایر واردر كه كیجه‌لرده
طیران ایدر طایر مزبورك جبهه‌سنده وایكی قنادی التنده كوكب اسا منور
ایكی عضو واردر كه لیالیٔ مظلمه‌ده انك نوریله مصالح كوررلر زنلرانك
نوریله سوزنلرینه رشته چكوررلر واهل كتاب كتابلرینه مطالعه ایدرلر وقچانكه
طایر مزبوری استعمال ایچون صید ایتمك استرلرللرینه بریانغش اغاجی الوب
قوكویوس دیوندا ایدرلر فی الحال كلوب اللرینه قونار وطایر مزبورك ساكن
اولدوغی خانه‌ده ذباب اولمز جمله‌سنی اكل ایدر وجزیرهٔ مزبوره بحرنده برنوع
حیوان واردر كه جثه‌سی زق منفوخ كبیدر وباشی اوكوز باشی
كبیدر واسافیسی صرغشدر وایكی مدور ایاغی واردر هر ایاغنده

فیل کبی دوزت طرناغی واردر کوزلری قتی صغیر و تویلری فان کبی درو پشتنده
غلیظ و دراز مویلری واردر ماده سنك بقر کبی ممه لری وارد ربچه لرینی قعر
دریاده وساحل بحرده امزورب اکثریا طولی یکرمی ایق اولور بو شکلده در



اهل جزیره حیوان مزبورك خرده لرنی دریاده اغله ویبوکلرنی ساحلده
دوزاغله صید ایدوب اتنی ییوب یاغنی الورلر و در یسنی ادك وموزه ایدرلر
طعمی بالق کبیدر وغی چوقدر و درسی قتی یك درو حیوان مزبورك
دماغندن بر طاش چیقر که حجر مثانه تفتیت واخراج ایدر وجزایر
مزبوره ده نان ایکی قسم در بریسی مایس نام بر تخم نباتدر که

بعدا یه

بغدای کبی دوکوب اون ایدرلر وطریق معهود اوزره اتمك ایدرلر قامتی برایکی
ذراع اولوب کله سی برقارش ودانه سی نخود قدر اولور غالبا بین الناس مصر
بغدایی نامیله مشهور اولان نسنه در وبر قسمی یوقانام برنبا تك اصلی درکه
شلغم مثال رنده لیوب یوغوردلر واتشده اتمك کبی طبخ ایدرلر مزبور مایسك
نانی اکل ایدنلری قتی طوق طوتر وانسانی وسائر حیوانی قتی تسمین ایدر
ودقیقندن بر قبضه الوب مکدر اولان صولره صاچرلر صافی ایدر
وجزایر مزبورده کبوتر چوقدر وبر قسم اشجارده توطن ایدرلرکه درختانان
شبیه در وقشرینك رایحه سی قرنفل کبیدر ولذتی دارچین کبیدر بوسببدن
کبوترلرك دخی رایحه سی قتی لطیفدر وجزیره مزبورده بر نوع درخت واردرکه
ادینه برومه دیرلرکه ورقی ورق تین کبیدر ومیوه سی بعینه سلوك دیدکلری
حیوان کبی در وقتی لذیذ ونافعدر هر نه دکلو جراحت عظیمه اولسه برایکی
ورق ایله صاروب شد ایدرلر اون بش کونه دك سالم اولور وجزایر مزبورده
قطعا کیجه ایچره خروس اوتمز وجزایر مزبورده ساکن اولان اشخاصك الوانی
کستانه کبیدر وکوزلرینك نوری ازدر وفهم وادراکلری قاصردر وبینیلری
درازوسوراخلری واسع ودوریکدر وجبهه لری بیوك وقتی پك در هر براقتاتیر
ایلمز صاچلری بیللرینه ایتمشدر وجمله عریان کزوب اکثر میانلرندن زانولرینه دك
برخرقه ایله ستر ایدرلر وکوشلرینه وبینیلرینه حلقه لر طقرلر وهر کس
نقدر استرسه زن الور وقچن که زوجی فوت اولور استرسه زوجینی بیله دفن ایدرلر
والات حربدن یا نسنه برنسنه قورلر ایچلرنده سرقه دن عظیم کناه یوقدر قطعا
عفو اولنمز وقوم مزبور ثمار ایله یوزلرینی کاه سواد وکاه احمر بویارلر والات حربلری
احجار واشجاردندر اللرنده قطعا حدید قسمندن نسنه یوقدر وجمله سی



شیطان علیه اللعنه یه عبادت ایدوب اشکال شیاطینده اصنام قبیحه پیدا
ایدرلردی که اولوردیکه شیاطین ملاعین اول قومك زنلرینه ظاهر اولوب
بعضیله جمع اولورایدی وایکسندن بر ولد پیدا اولوردیکم باشنده بقر مثال
ایکی قرنی اولوردی واول قومك اکثرندن مرویدرکه انلرایله مخالطه ومعامله ایدن
شیاطین بطریق الاستراق بعض امور اتیه یه واقف اولوب خبر ویرمشلردیکه
یقین درکه بودیاره برقوم کله که سزاکا طاقت کتون میوب اکثریکزی
هلاك ایتسه لر کرکدر وبودیاری سزك الیکزدن السه لر کرکدر واول قوم
بوخبری متضمن غزل وترانه لر یغلرلر واکثر جمعیتلرنده انلری اوقیوب اغلرلردی
واقعا سکسن ییل مقداری زمان مرور ایدیجك زنبور بلا باشلرینه اوشدی
واول قومك اکثری هلاك اولوب مال ومتاعلری دست خنازیردن پنجهٔ
کلابه دوشدی وقوم اسپانیول یکرمی ییلده اول جزایرك جمله سنی ضبط
ایدوب قرق بیك دن زیاده اسیر ونیجه یوز بیکنی طعمهٔ شمشیر ایتدیلر یا جناب
حضرت پروردکاردن امید وارزکه من بعد اول دیار منفعت اثار دلیران اسلام
عالی تبار النده فتح اولوب شعائر اسلامیه ایله طوله وسائر ممالك عثمانیه یه
ملحق اوله جزیرهٔ قوبه طولی بیك ایکی یوز میل وعرضی ایکیوز سکسن میلدر
جزیرهٔ مزبوره اسپانیوله جزیره سنك جانب غربیسنده واقع درو ایکیسنك
ما بینی التمش میل یردر وانك دخی اطرافنده بی حد جزیره لر واردر جمله دن
اکبری شمایقه درو جزیرهٔ مزبوره ده التون چوقدر اما ایکن صاف دکلدر ومعدن
نحاس دخی واردر وپنبه دخی بترجبالی چوقدر انهاری ازدر اکثری طتلودر
وبر چشمه واردرکه بعینه زفت اقریاغله خلط ایدوب سفینه لره طلا ایدرلر
وبر معدن واردرکه مدور حجرلر استخراج ایدرلرکه بی عمل طوب وتوفنکه

اولوب نفس درختك ایچی مجوف اولور ودرخت مزبورك شکلی شفتالو
وطعمی ایوا کبی بر مدور میوه سی اولورکه سرو مثال موزون ودراز اولوب
کلهٔ ادم قدر ایچنده بربرلرینه یاپشمش دورت دانه چکردکی اولورکه قتی اچی در
وغنا ونام برنوع درخت اولورکه سرو مثال موزون ودراز اولوب کلهٔ ادم
قدر یکپاره ومدور میوه لر پیدا ایدرکه ایچندن فستق مثال لبی چقر
چککسك مصطکی کبی اوزانور اغزیکه قوساك سکر کبی ازبلور شکردن احلا
وعسلدن الذدر ایام حاره ده اکل اولنسه کمال مرتبه ده تبرید ایدوب منفعت
پذیر اولورو اودابو نام برنوع شجر واردرکه میوه سی اجاص زرد کبی در اما نفس
میوه کوچك وچکردکی بیوکدور ومیوهٔ مزبوره بدن انسانه نافعدر اما
دندانه ضرردر ودرخت مزبورك سایه سی بارد ونافع درو اوراقندن لطیف
رایحه لو اب استخراج اولنوب اللرینی وبوزلرنی یورلر قتی نافعدر وسرضایی
انوکله غسل ایدرلر شفا حاصل اولورو بابونام برنوع دوخت واردرکه
کندو کوجك وهر ورقی ال قدر قاللك اولورو چیچکی تورنج چیچکی کبیدر
اما رایحه سی دخی لطیفدرو درخت مزبورك سایه سی معتبر درو الواحندن
زیبا صندوقلر دوزرلر ومیوه سی برقاچ نوعدر برنوعی سیب کبی مدور دربر قسمی
خیار کبی طویلدر جمله سنك ظاهری اخضر اولور بعضینك باطنی سفید
وبعضینك سرخ اولور بطیخ مثال دورت قطعه ایدرلر بی نهایه چکردکی
چقر طعمی حامض وقابض در اما دندانه قتی نافع درشد ایدر نواحی مزبوره ده
خورما چوقدر اون درلو جمع اولور اما قاموسی حامض درو چکردکی بیوکدر
درختندن خربه لر وتبرلر پیدا ایدرلر بروجهله تیز اولورکه دمرینه محتاج اولمز
ونواحی مزبوره ده هرلوندن طوطی لر چوقدرو اکثر قاز قدر بیوك اولور

اول دیارك خلقی انلردن چوق صید ایدوب یرلر ولحومی قتی لذیذدر دیرلر
وفی دیارنا هند تاوغی دیمکله معروف اولان مرغ اول نواحی ده بسیاردر
ونواحیٔ مزبوره ده موجود اولان اینکلرك قرونی یوقدر بورنلری خورطوم
فیل کبی درازدر وشکل اندامده استر کبیدر حیوان مزبوری سابقا
مذکور اولان اشجار ایچنده بو وجهله تحریر وتصویر ایلمشلرونواحیٔ



ونواحئ مزبورده شب پره قتی عظیم وزهرناك اولور ادمی وسائر حیوانی مجروح
ایدرلرکه ایتمینجه یا فی الحال اب دریا ایله غسل ایتمینجه خلاص ممکن اولمز واول
دیار خلقنك الوانی اچق صاریدر وقامتلری وسط وصاچلری وقاشلری
چوقدر رجالی عریان کزرلر امابکاری التوندن برمجوف نسنه پیدا ایدوب
ذکرلرینه پچوردلر وزنلری بیللرندن دیزلرینه دکین تنوره طوتارلر ومورجه
شکلنده برشکل حیوان واردر انی طوتوب برنوع نبات ایله خلط ایدرلر وبدنلرینه
طلا ایدرلر مولرینی کسوب پاك ایدرلر وایکی یوز درهم مقدارنده
برالتون شبکه یی اشکال حیوانات ایله تصویر ایدوب ممه لرینه دلوب پچوررلر
وقولاقلرینه ایکیشر حلقه طقررلر بکلری نقدرا استرسه عورت الور اما غیریسی
ایکیدن ارتق المز وهرکس اقاربندن الورلر وسهل بهانه ایله زنلرینی استبدال
ایدرلر وولد کتورمین زنی بیع ایدرلر وبکلرینی برکرسی اوزرینه تحمیل ایدوب
سیرشکارده باشلری اوزره کوتوررلر حصارلری کوچکدر اختلاف فصول
حسبیله قونوب کوچرلر جنکه واردقلرنده بدنلرینی الوان مختلفه ایله صبغ
ایدرلر تیروکمان قوللنورلر وحربه استعمال ایدرلر هربرینك طولی یکرمی قارش
واردر اکثرینی قامشدن دوزوب اوجنه بالق دشی پچوررلر واغجدن کورزلر
وکمانلر وسپرلر دوزرلر وچوق توغلر طقنورلر کله لری قتی پکدر دکمه یراق تأثیر
ایلمز سرلرینه راست کلن تیغ البته پاره لنور لعب ولهوی سورلر طوب اوینایوب
طنبور چالرلر ایچلرنده سرقه شایع درواکثری بحریلردر یوزمکده وطالمقده
ماهرلردر پنبه دن ورنش طیوردن اعلی اینجه بزلر وزیبا پرده لر طوقورلر
طائفهٔ مزبوره شمسه عبادت ایدرلر وشیطان لعین بعض ازمانده انلره ظاهر
اولور هرنه شکلده ظهور ایدرسه انك شکلنده برصنم پیدا ایدوب اکا طیارلر

قورنانلری بخورا تمك عادتلریدر ایچلرنده سیم وزر بی نهایه در اما انوکله
بیع وشرا ایتمزلر متاعی بربریله استبدال ایدرلر ولازم کلورسه اولادلرینی
بیع ایدرلر وعلماسی اطبادر علم طبده ماهرلردر قوماغری یکی دنیا جزیره لرندن
برناحیه درانده عادت بواید یکم بکاری فوت اولسه شیشنده چویردلر
تاکه لحومی دوکلور الوب برصندوقه یه قویوب حفظ ایدرلر وعظامنی
خرد ایدوب شرابله ایچرلر وقوم مزبور موتاسنی لباس ایله دفن ایدوب
برقاج کون بکلرلر ممالك مزبوره ده زنور نام برنهر عظیم واردرکه اول نهرك
اوستنده ساحل بحردن اوتوز میل بعید برحصار واردرکه قومی جمله زرکرلردر
التوندن قرغانلر وکومشدن صحنلر پیدا ایدرلر ونیجه سنی برنوع نباتله
طلا ایدوب التون شکلنه قورلر وصوق اغلر دوزوب نهر مزبوره اترلر وایام
مطرده نهر مزبور طغیان ایدوب ینه چکلدکده اغی چکرلر نخود ومرجمك
قدر بی نهایه زر چقر وکاه اولورکه بیضه قدر دخی بولنور برزمانده انسیز
نام برشخص برمقدار عسکر ایله انده کلدیلر واهل حصاره غلبه ایدوب
حصاره کیردیلر وچوق خرما وسمك ومال ومتاع بولدیلر کومش
درهسی برنهر درکه ممالك پرودن جریان ایدر جوان دیوز نام برشخص بیك بش
یوز اون ایکیسنده نهر مزبورك مصبنه کلوب چوق کومش بولدی اول
سببدن نهر مزبوره کومش درهسی دیرلر شخص مزبور اول ناحیه دن
چوق نقم بولدوب سپانیه یه کلدی واول ناحیه نك حکومتنه امر الوب
اوچ پاره سفینه ایله بیك بشیوز اون بشنده اول ناحیه یه کلدی وبر زورق
ایله الّلی کمسنه چقردی مکرکه اول ناحیه نك قومندن بیك قدر کمسنه
کمین ایتمشلر ایدی دریادن طرفلرین الوب جملهسنی طوتدیلر وزورقی

پدن

جزایر مالوقه بی حد جزیره لردر وایچلرنده مشهور اولان بش جزیره در
تندوی ترنیاتی مات ماتیل ماکیان جزایر مزبوره بربرینه قریب وجمله سنك
هواسی اسیدر وجمله سنده قرنفل وزنجبیل وطارچین وجوز واردر اما
ماتیل ده دارچینی چوقدرکه شکلی درخت انار کبیدر قشری حرارت شمس ایله
متفرق اولوب صویلور جمع ایدوب کونشه قورلر یابس اولور ودرخت
مزبورك اوراقندن برصو چقررلر که لطیف رایحه وکثرت منفعتده کلابه
راجحدر وسبوت ومات وترنیاتی ده قرنفل چوقدر اشجار عظیمه درورقی دفنه
ورقی کبیدر وقشری شجردن زیتون قشری کبیدر اشجار مزبوره ده قرنفل
عنب اسا خوشه خوشه بتر اولا احضر بعده بیاض اولور وتمام رسیده اولیجق
سرخ اولور ویابس اولدقده سیاه اولور هر شجردن ییلده ایکی کره حاصل
الورلر وجمع ایدوب اب دریا ایله صولرلر بعده چاهلرده در مخزن ایدرلر اشجار
مزبوره نك اعلاسی مرتفع یرلرده حاصل اولنلردر دوزیرلرده نابت اولنلرك
ثمرهسی ظهور اتمز واوستنده باری بمزوجزیره یه واصل وحدود مسقونیه
داخل اولنلردن مرویدرکه جوز هندی تازه ورطب ایکن قشرندن اخراج
اولنسه مصطکی کبیدر پس قوم مزبور جزایر مسقونه دن بی نهایه قرنفل
وزنجبیل ودارچینی وبیغاور نوع عسل که اندنی سکره قریبدر سفینه لرینه
تحمیل ایدوب کیتدیلر واثنای طریقده بی نهایه جزایر کوروب
یکدیلر وسفینه لرك بری مرمته محتاج اولوب برساحل ده قلدی
وبری پاستیان نام رئیسله بیك بشیوز ایکی سنده سانلوقه لیمانه کلدی
اوچ ییلدن اون دورت کون ناقص سفر ایتدیلر وجمله اللی التی بیك
میل پر سیر ایتدیلر بوقصه دن اسپانیه قنی حظ ایدوب پرتقال پرملال

اولدی ومغالیانك كلامنه اعتماد ایمدوكنه نادم وبولده قلان كشتی نك
اخذینه عازم اولدی واقعا ادم كوندروب اول سفینه یی بصدردی
وریئسنی عنب الكلبدن اونك ایدوب سر سرنه اصدردی پس
بو سببدن ایكی فرقه نك ماییننه خلاف دوشوب صلح اولنجه طرفیندن
كمی لر طوتاتدیلر كاه یولده وكاه مرسالرده بربرینه چوق خسارت ایتدیلر
وبربرینك مال ومتاعنی استباحت ایدوب یدیلر واهل عرفان بو قصه کوش
ایتدكده ایت دشی طكوزدریسنه دیدیلر جزیرهٔ اقوسمیل برجزیره درکه
طولی قرق میل وعرضی اون ایكی میلدر عورت یورتندن بعدی یكرمی
دورت میل یردر خانه لری سنك وتراب وسقفلری ساز وصماندر اهل
جزیره نك جمله سی عریانلردر زنلرینك تنوره لری واردر جمله سی پت پرستلر
وبالقچیلردر وجزیرهٔ مزبورده مایس وعسل وشمع عسل چوقدر
وكلابه شبیه برنوع حیوان واردركه غنم مثال تربیت ایدوب قطعه قطعه
سوررلر وماده سنی ترك ایدوب ذكرنی ییرلر قورتوزنام برشخص بیك بشیوز اون
سكزنده قرویه لماندن چقوب زیل جزیره سنه كلوب اندن دخی ادم
الوب اللی ملاح وبشیوز صولتادو چوق متاع وزاد ایله اقوسمیله كلدی
وانك قومیله صلح ایدوب عورت یورتنه واردی واندن كیدوب طواشقو
یورتنه واردی ولیمانته كیروب برعظیم حصار كوردیلر واهل حصار
چرنقلر ایله استقبال ایدوب ساحله چقمقدن منع ایتدیلر وقورتوز
نیجه كره صلحه وحسن معامله یه قصد ایتدی راضی اولمدیلر
بالاخره جنكله حصاری الوب اوج یوز قدر ادمی قتل ایدوب یوز
كمسنه اسیر ایتدیلر ونیجه سی جنك ایامنده صبیان ونسوانی الوب مال
واسباب

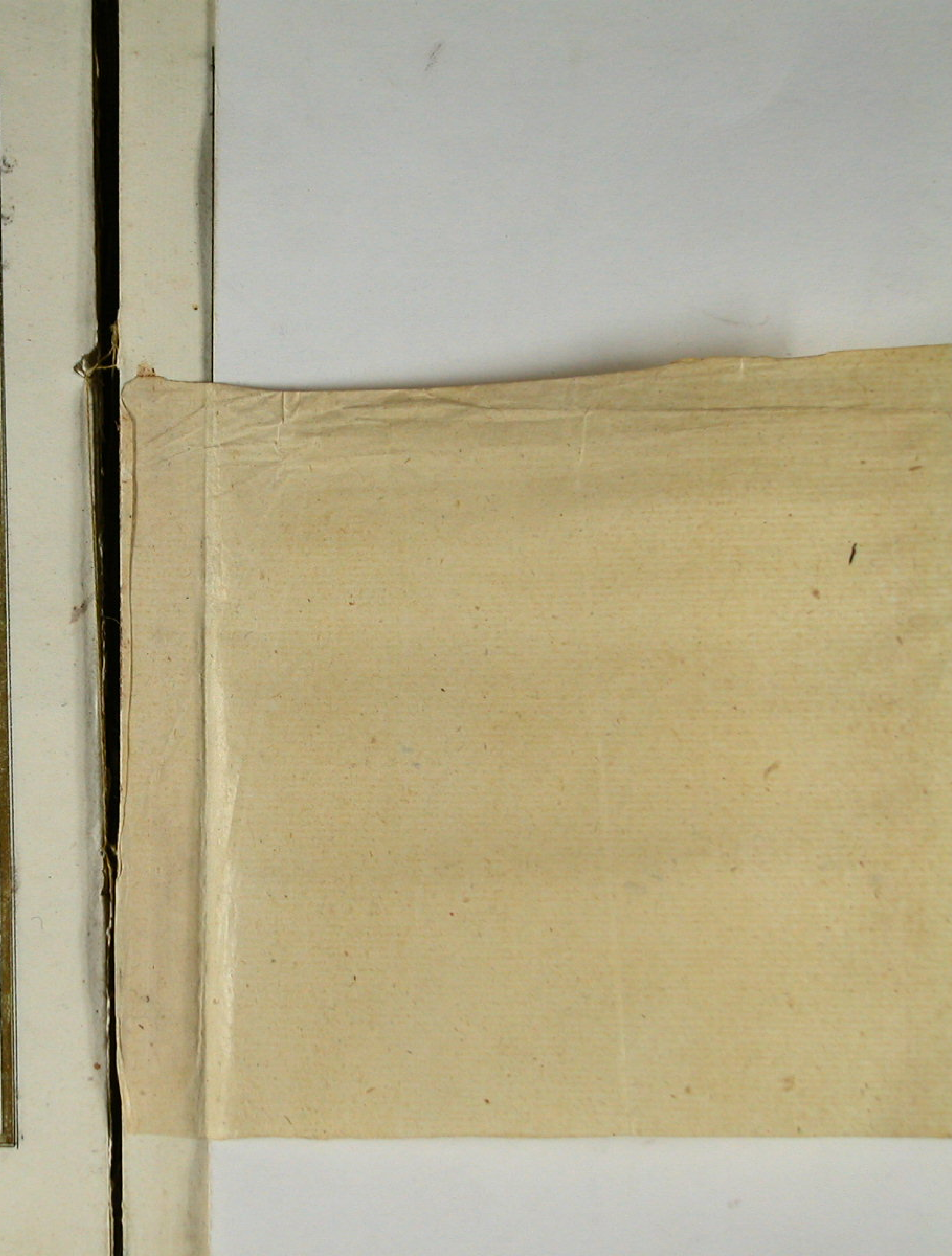
اسبابلری ایله كوهلره نقل ایدوب پراكنده اولدیلر بعده اطرافدن دخی عسكر
جمع اولوب قرق بیك هندی برعرصه ده قومی فرنك ایله محكم جنك ایتدیلر
اما طائفهٔ مزبوره قطعا خیل وسوار وجبه وجوشن وطوب وتوفنك و
ضرب زن كورمشلر ایدی هر سواری ساز وسلح ایله یكپاره حیوان مهلك ظن
ایدوب طوب وتوفنك صداسنی صورت صواعق ونزول عذاب تصور ایدرلر
ایدی پس بالاخرة خلق عریان جماعت عربان كبی سنك صپانله طاغلره
طاغلدیلر وضرب توفنك وجنك فرنكه طاقت كتوره میوب قاچدیلر ومال
ومتاعی اعدا اوكنده صچدیلر وبقیة السیوف اولان قوم هندیان نالان
وحیران بریره جمع اولوب صلحه قصد ایتدیلر وبعض هدایا ایله حاكم حصار
سابق طواشقو یی اوكلرینه الوب قورتوزه كیتدیلر قورتوز دخی انلرك صلحنی
قبول ایدوب بارشدیلر وبربریله حسن معامله ایدوب الشدیلر سور مزبوره
یوتاقان دیرلر ایدی یكرمی بش بیك خانه ایدی اكثر بیوتی جص وحجر ایله
بنا اولنمش ایدی اما جمله سنك صقفی ساز وصمان ایدی وحصارك یاننده
برنهر جاری وار ایدی وخارج سورده اعلا باغچه لر وزیبا كاشانه لر وبی نظیر
خانه لر وار ایدی قوم مزبورك لباسی لباس قبطیانه شبیه ایدی وحربه لری
وسپرلرینك اكثری خشب وبعضی ذهبدن ایدی وایام رزمده پنبه لو قبالر
كیرلر ایدی وحربه وتیر استعمال ایدرلر ایدی وجمله سی پت پرستلر ایدی
اندن كیدوب برنهره كلدیلر كه ادینه پاپولیان دیرلر ایدی نهر مزبورده برنوع
حیه واردركه ماكیان مثال بیضه لر وضع ایدردی كه ایچنده تخم مرغ كبی
بعینه زرد وسفیدی واردر اول ناحیه نك قومی انی اكل ایدرلر وبرنوع قازلر
واردركه بدنی سیاه وقناتلری سپیدر صدرندن زیبا سورغوجلر ایدرلر

ایدی و برقازی براسیره استبدال ایدرلرایدی وعظیم مرغ سقالر واردرکه
بردمده اوج بشر اوغلانی بلع ایدرلر ونواحی مزبورده سنانیر وحشیه وقرد
واسد بی حد در وایونکلی نام برنوع حیوان واردرکه جثه ده سنور قدردر
وکله سی ومنقاری اوردك کبیدر وپالری غنم مثال ایکی چتالدر ومولری کرپی
مولری کبی تیزدر وکله سنده کمیکدن برطاقیه سی واردرکه کوشلری طاقیه دن
خارجدر وظهرنده بینه کمکدن برجبه سی واردرکه کاه جمع ایدوب کاه فتح ایدر
وذنبی هره مثالدر لزدر حیوان مزبوری بو شکل اوزرینه تصویر ایتمشلردر



اول

مشیقویه معادلدر وقورتوزواردوخی زمانده مشیقوده تقریبا التمش بیك
خانه وارایدی اكرچه اكثربیوتی صغار ایدی اما اجابجا عظیم سرایلر وواسع میدانلر
وارایدی وهرخانه نك ایكی بابی وارایدی كه بریسی سوقاغه وبریسی دریایه
مفتوح ایدی وخارج شهرده برعین جاری وارایدیكه اصحاب شهر جمله اندن
ایچرلردی وعین مزبور میری طرفندن محفوظ اولوب سنه بسنه بروجه
مقطوع مال عظیمه بیع ایدلردی وعین مزبوری التزام ایدن كمسنه لر زورقلر
ایله انی نقل ایدوب شهرده بیع ایدرلردی وبلدهٔ مزبورده ایكی یوزبیك
معین زورقلر وارایدیكه اكثر مهماتده انلر كله حركت ایدرلر ایدی وبلدهٔ مزبورده
اهل صنایع بی حد اولوب هرحرفتك مستقل برمحله سی وبرسوقی وارایدی
اعلا ملون ومنقش چینیلر اشلرلر وپنبه وریش طیوردن زیبا كبه لر وپرده لر
پیدا ایدرلردی واستاد زركرلر واركه سیم وزردن وریش طیوردن اشكال مرغان
وصور حیوان صیاغت وصناعت ایدوب بروجهله تشبیه ایدرلر ایدیكه كورنلر
حیران اولورلر ایدی وزیبا كللر ورنكین شكوفه لر پیدا ایدرلردیكه بادئ نظرده
حقیقت ظن اولنوردی وبعض استادان معادن مختلفه دن میمون شكللرینی
پیدا ایدرلردیكه ادم كبی ایپلك اشلرایدی وطائفهٔ مزبورنك ایچنده صیاغتدن
معتبر صناعت یوق ایدی قوم مزبورك بعضی ریش خركوشدن ایپلك پیدا
ایدرلردی كه كتاندن ایواولوردی وبلدهٔ مزبورده برمیدان وارایدیكه یوز
بیك كمسنه جمع اولسه قابل ایدی ومیدان مزبورده هر بش كونده بركره
بازار طوروب اطراف واكنافدن بی نهایه تحف وامتعه كلوردی وانواع
میوه وسمن وعسل ودهن زیت وبرنوع ربس كه بعض اشجاردن استخراج
ایدرلردی وچوق درلو ادهان وبی نهایه اعشاب نافعه كلوردی وهر



متاعك برنرخ معيني وار ايدى ومعادن قسمندن اهندن غيريسى كلوردى
وقلعى واسرب قليل الجود اولمغين قيمتلرى سائرندن زياده ايدى وسوق
مزبورده مغز بادامى اقچه والتون يرينه بيع وشراده استعمال ايدرلردى وبلدهٔ
مزبوره ده متعدد كنيسه لر وار ايدى وشمسه عبادت ايندكلرى سببندن
جملهسنك بابى جانب شرقه مفتوح ايدى وجملهدن اعظم بر كنيسه لرى وار
ايديكه ايچنده سيم وزردن مصنوع بر بت وار ايديكه وزنده اون بش قنطاردن
زايد ايدى واندن ماعدا ايكى بيك بت دخى وار ايديكه جملهسى سيم وزردن
دوزيلوب جواهر ايله بزنمش وكردنلرينه مفتوللر اصلمش ايدى وكنيسهٔ
مزبوره ده بر قوم خونخوار نكبت شعار وار ايديكه ادم قربان ايتمك ايچون مهيا
طورورلر ايدى وقوربانسز كنيسايه كلنلرى قومايوب اوررلردى وكنيسهٔ
مزبوره ده بش بيك عدد مثكار وبى نهايه اوانئ سيم وزر وار ايدى وبلدهٔ
مزبوره ده بر نوع درخت واردر كه ادينه نوبان ديرلر سراپا ورقدر وهر ورقى
مدوردر بيوكلكى بر قدم وقالكلغى بر برمق واردر ودرخت مزبورك بى حد
خارلرى واردر شجر مزبورك اوراقندن بر نوع اب استخراج ايدوب ايچرلر ونفس
شجردن بر نوع رنك سرخ پيدا ايدرلر كه لون ذهبيدن راجحدر ودرخت مزبورك
ميوه سنه نوتلى ديرلر ظاهر و باطنى شكل انجير كبيدر نهايت بر مقدار طولانيدر
وميوهٔ مزبوره الوان مختلفه اوزره نابت اولور بر قسمى زرد اولوب قتى لذيذ
اولوب طعمى امروده شبيهدر و بر قسمى بياض اولوب طعمى عنب كبى اولور
و بر قسمى سرخ صافى اولوب جملهدن اولا يريشور اما ايكن لذيذ اولمز واسباب
وجسدى محكم صبغ ايدر ميوهٔ مزبوره نك طبعى بارد واايام حارده استعمالى
قتى نافع اولور ودرخت مزبورى بو شكلده تصوير ايتمشلردر وقتا كه



وقاکه قوم اسپانیول مشیقونك عظمتن وقومنك کثرتن وملکینك مهابتن
کوردیلر قتی خوف ایدوب کلدوکارینه نادم اولدیلر ونیچه کره فرار قصد
ایتدیلر قورتوز استمالتله منع ایلدی والبته خلاصه برتدبیر ایدهلم زیرا فرار
ایدرسك جمله مزی هلاك ایدوب دل چقرمزلردیدی پس بوفکر اوزرینه
برکون حیله ایله موته سومه یی کندوساکن اولدوغی سرایه کتوروب ایتدی
بوسزدن قتی خوف ایتدك لازمدرکه بزکیدنجه سن بزمله اولاسن اگر سن
مخالفت ایدوب عسکرك حرکت ایدرسه فی الحال سنی هلاك ایدهرز بعده
اول نجه سعی ایدهرز موته سومه نفسندن خوف ایدوب انلروکله ساکن اولمغه
راضی اولدی وعسکر حرکت قصد ایتدکده بن کندو اختیارمله بونلرك ایچنده

ساکنین اولورم ویونلرله مصاحبت دن حظ ایدرم دیو منع و تسکین ایلدی
وهر قچن که کنیسه سنه وارمق دلردی قورتوز برایکی یوزصولتادا ایله سلاح
کیوب اورتایه الورلرایدی وموته سومه ایکی شخصك اوستنه بینوب اوکنجه
التوندن دوزلمش عصاسنی کوترلردی نواحی مزبوره ده ات بولنمدوغی اجلدن
ولایت مزبوره نك امرا وکبراسی ادم اوستنه بنرلردی وکنیسهٔ مزبوره یه داخل
اولدقچه قورتوز اصنامی ذم ایدوب بونلره عبادت ضلال در دیو طعن
ایدردی و بردفعه اقدام ایدوب صنملری یره دوشردی وارباب کنیسه هجوم
ایدوب قورتوزی هلاك ایتمك استدیلر موته سومه نفسندن خوف ایدوب
قومنی منع ایلدی وقورتوزه دیدیکه بردخی بومقوله وضع ایتمکه خلق بنم
امرمدن خروج ایدوب سنی وبنی هلاك ایدرلر بواثناده قورتوز یوزاللی ادم
ایله بلاش قرنام برشخصی قواسقال مملکتنه ارسال ایلدیکه انده برلیمان
ایچنده برقلعه بنا ایلیه مزبور قواسقال مستقل مملکت ایدی صاحبنه قوسنکلی
دیرلردی پس شخص مسفور ملك مزبور ایله مصالحه ایدوب لیمانه ایردی وبرنهر
عظیم کوروب قرق اللی میل ایچرو کیتدی وچوق شهر وقریه لر سیر ایدوب
مصب نهرده برقلعه بنا ایتمکه مشغول اولدی وحالا اول لیمانه سنتان دون
دیرلر مشیقویه اندن اقرب لیمان یوقدرو بواثناده قوبه جزیره سنك حاکمی
طقوزیوزصولتادا ایله بر طوناغه بنیاد ایدوب مشیقویه عزم ایتدی اول
قصد ایله که قورتوزی قتل ایدوب فتح ایتدوکی ممالیکی ضبط ایده وراقروس
لیمانه کلوب عسکرینی اخراج ایلدی وبرشخصی انلره سردار ایدوب مشیقویه
کوندردی قورتوز بوخبری استماع ایدوب یوزاللی اسپانیوللرله اسبابنی
مشیقوده قویوب موته سومه یی انلره تسلیم ایلدی وموته سومه یه دیدیکه
بن کابجه

طایفه سز بودیاری خالیمی صانورسیز نیچون بی ادبلك ایدرسیز مکرکه
ولایت پروده قوسقو نام برشهر عظیم وارایدی وانك دینه قاده نام برملکی
ظهور ایدوب اطرافنده ساکن اولان طوایفی حسن تدبیر ایله ضبط
وتسخیر ایتمشیدی وبردفعه قوسقودن چیقوب کیتو ولایتنی فتح
ایتمکه قصد ایتدی وایکی بیك میل برسفر ایدوب جبالده زحمت چکدی
پس کیتویی فتح وضبط ایدیجك امر ایلدی تاکه کیتودن قوسقویه وارنجه
عرابه یحور دوزیوللر ومحکم قلدرملر دوزدیلر ودفعهٔ ثانیه ده کیتویه متوجه
اولوب امر ایلدی که ایکی شهرك ماییننده عرضی قرق قدم برطریق
پیدا ایدهلرکه ایکی طرفدن بش ذراع مرتفع جدار اولا وجدار ایتمك
ممکن اولمین مواضع ده ستونلر نصب ایدوب رسنلر چکهلر وپردهلر
اصهلر وهر منزل ده انواع اطعمه واشربه احضار ایدهلر وقومیله نزول
ایتمکه قابل سرایلر بنا ایدهلر پس امر مزبوره امتثال ایدوب وجه
مشروح اوزره التمش کونلك مسافه یی بووجهله تعمیر ایتدیلر وکندوسی
برتخت اوزره چیقوب امرا واکابردن بیك بشیوز قدر ادم بیله سنجه کیدوب
بونیله تختنی کوتوردیلر وقتا که ملك مزبور فوت اولدی کیتو حاکمنك
فرزندن اتابالیه نام بر ولدی قالدی وبرقاج ولدی دخی قوسقوده قالدی که
بیوکلرینه واشقاره دیرلردی پس مزبور واشقاره اتابالیه یه خبر کوندردیکه
کیتو اخر ممالك ده واقع در معقول بودرکه انده بن ساکن اولام سن کلوب
بودیارده ساکن اولاسین واتابالیه جواب ویردیکم بو مملکت بنم مادرمك
اتاسی ملکی در وپدرم دخی بوملکی بکا وصیت ایتمشدر هرکز بن اختیارمله
بودیاردن چقمازم پس واشقاره اوتوز بیك قدر عسکر کوندردیکه
واروب اتابالیه یی طوتوب کتوره لر اول دخی عسکرینی جمع ایدوب استقبال

ایلدی وبر محلده اوچ کون جنك اولوب آتابابیله اسیر اولدی وعسکری
طاغلدی ناگاه اول کیجه فرصت بولوب بنه قچدی وکیتویه دوشدیکه
اول محلدن طقسان میل یرایدی ونکرار عسکر جمع ایدوب واشقان نك
عسکرینی صدی وبردفعه دخی التمش بیك عسکر کوندردی انی دخی صیوب
حرکت ایلدی وبی نهایه خلق قروب نیجه شهرلر وقریه لر خراب ایلدی
وکمال مرتبه ده قوت بولوب مغرور اولدی تاکه تونیزه کلوب برمقدار عسکر
چیوب قوسقوده واشقان اوستنه کوندردی وکندوسی باقی عسکری
ایله قشامالقه ده اوتوردی پس طایفهٔ مزبوره قوسقویه واروب برطریق ایله
واشقاره یی اله کتوروب آتابابیله یه خبر صالدیلر بو اثناده پسارلو کیتو
طرفندن ظهور ایدوب الك پرویه اقین صالمش ایدی تاکه آتابابیله یه ایرمکه
یقین قالمشدی وآتابابیله انلردن آگاه اولوب وجه مشروح اوزره خبر
کوندرمشیدی پس پسارلوانك ایلچیلرینه ادملر قوشوب خبر کوندردیکه
بز کمسنه یه ضرر قصدینه کلمدك بزم غرضمز بو طرفلرك اصحابیله حسن معامله
واختلاط در لکن نیجه طائفه بزم هلاکیمزه قصد ایتمشلر انلرك حقندن کلدك
پس آتابابیله انلری قتل ایدوب پسارلویه خبر کوندردیکه تیز اولوب مملکتدن
چیقوب کتسونلر والا جمله سنی هلاك ایدرم پسارلو اندن خوف ایتمیوب
الم چکمدی آتابابیله ساکن اولدوغی مقامه متوجه اولدی آتابابیله اندن
غضبناك اولوب عسکریله استقبال ایلدی وبش بیك قدر ادم سچوب سفارش
ایتدیکه جنك زماننده پسارلونك اردندن کلوب کمسنه قچرمیه لر وکندوسی
محتنه چیقوب باقی عسکری ایله یورودی پسیارلو دخی طوب وتوفنك وحربه
ودیگر کارنی احضار ایدوب سوار بلرینی کمین ایلدی وقتاکه آتابابیله
پسارلویه هجوم ایتدی بردفعه طوب وتوفنکه اتش ویریلوب مهیب

صدالر

٢٨

مسافه سیر ایدردی وقتاکه پك سورسه لر اعانی دوکردی وچکردی
ومحکم بد رایحه پیدا ایدردی وزبون اولوب دوشدوکندن صکره هرکز
طورمزدی وبالجمله اوصافی واوضاعی شتره قریب اولوب همین سنامی یوق
وکردنی اغاجدن سالم ایدی پس قچن الماغرو قوسقویه کلدی واشقارك
قرنداشی جباله فرار ایدوب الماغرو ینه استقلال هواسنه دوشدی
وشریکی پسارلونك متعلقاتنی حبس ایتدی وپسارلو خبردار اولوب
عسکر چکوب کلدی وبرقاچ کره جنك ایدوب بیك بشیوز اوتوز عسکرنده
الماغرویی طوتوب قتل ایتدی وحکومت پروده مستقل اولدی وبالدیه
نام برشخصی کیلیه یه کوندردی کاه صلح وکاه جنك اوزره ولایت کیلیه ده حاکم
اولدی وغونسالو نام قرنداشنی برمقدار عسکر ایله کیتویه کوندردی مزبور
غونسالو کیتویه واردقدن صکره ایکی یوز پیاده ویوز سوار ودورت بیك
هندیلر ایله قالقوب اوچ بیك عدد اغنامه زاد وزواد تحمیل ایدوب وکیتودن
چیقوب کیتدیلر وانیقه ولایتنه واردیلرکه ساحل دریاده وکیتودن جهت
جنوبده واقع درواندن تجاوز ایدوب جباله دخول ایتدیلر وشدت سرمادن
قتی زحمت چکوب سماقو ولایتنه یردیلر وقوقو حصارنده ایکی ای ساکن اولدیلر
که روز شب متصل باران ایدی مزبور سماقو ولایتنده ایکی یوز میل هر قنغی جانبه
سفر اولسنه طارچینی بی نهایه درعنب اساخوشه خوشه میوه سی بترکه بر
مقدار اوزومدن خرده در وطعمی لذیذ در واشجارقتی بالا وعریض اولورو
جبالده خدای نابت اولان اشجارك میوه سی وقشری ایکن خوب اولمز اما
باغچه لرده مربا اولنلر قتی اعلا اولور واول مملکتك قومی انلروك قشور وثمارینه محکم
اعتبار ایدوب متاعله استبدال ایدرلر واول مقامدن دخی کذر ایدوب غامیه
واردیلر واندن چکوب

برمملكتده كردیلركه قومی پنبه دن لباس كیرلر اول حینده كلنجه هركز ملابس
طائفه كورممشلر ایدی اندن برنهر عظیمه طوش اولوب برسفینه پیدا ایتدیلر و
التی یوز میل برسفر ایدوب غونسالو فرار ایتدی و برشخصی اللی عدد اشخاص ایله
كوندردی انلر دخی بیك ایكی یوز میل برسیر ایدوب محكم اقندیلر ایله جانب شماله
اقدیلر تا كه بحر مغربه منتهی اولدیلر مكر نهر مزبور سابقا مذكور اولان ماریون
دن سیدركه كیتویه قریب برمحلدن پیدا اولوب علی الاستقامة محسوب
اولدوغی تقدیرا اوزن ایكی بیك سكز یوز میل برسیر ایدوب بحر اوقیانوسه منصب
اولور و اول مقامده عرضی التمش میل اولور و اثناء طریقده گاه اون گاه اون
بش میل اولوب مختلف در پس مزبور غونسالو بو اوسلوب اوزن كیتودن
بیك التی یوز میل بر بعید اولوب چوق املك چكدی و بالاخره بی فائده رجوع
ایدوب ینه كیتویه كلدی ازنجانب مكر كه سابقا مقتول اولان الماغرونك
دیه درنام برفرزندی قالوب ریس حصارنده تربیت بولمشیدی و تمام مرتبه
جراءت و اقدامده متعین اولمشیدی پس اتاسنك احبابی یاننه كلوب بونی
اضلال ایتدیلر و پدرینك قاتن المغه تحریك ایتدیلر پس بركون علی الغفله
پسارلونك خانه سین باصوب بیك بشیوز قرق برنده پسارلویی برقرنداشیله
قتل ایتدیلر و مال و متاعنی غارت ایدوب متعلقاتنی حبس ایتدیلر پس شخص
مزبور ممالك پروده استقلال دعواسین ایدوب اكثر امرایی كندویه تابع قلدی
مكر كه الماغرو قصه سی اسپانیه یه واصل اولوب تفتیش ایچون برراهب
كوندرمشلر ایدی بو اثناده كیتویه كلدی پس پسارلونك احبابی انوك یاننه
جمع اولوب دیه درك اوستنه واروب برقاچ دفعه جنك ایتدیلر و بالاخره
دیه دری اسیر ایتدیلر و تفتیش ایتدیلر و بتمش قدر كمسنه ایله قتل ایتدیلر و مال
خزینه سن ضبط ایدوب اسپانیه دن حاكم طلب ایتدیلر و حاكم كلنجه راهب

مزبور حكومت اوزن اولوب كودرتام برشخصی اوچیوز ادم ایله كومش
دن سنه كوندردی و جوان پربس نام برشخصی دخی مولوباته مملكتنی فتح
ایتمكه كوندردی مملكت مزبوره جبالدركه ایكی نهری جریان ایدر بریسی مارینون
و بریسی كش دن سیدر ایكیسی دخی جانب شماله جاریدر و قومی عریانلر و مردم
خورلردر و هواسی محكم حاردر و شتر و ماكیانی چوقدر و اغنامی پرو اغنامندن
سهل كوچكدر و حصارلری چوقدر بعد ذلك اسپانیه دن بلاشقر نام
برشخص پرویه حكم ایچون كلدی و برامر ابراز ایتدیكه ممالك پروده ساكن
اولان قوم اسپانیول هندیلره ظلم ایدوب زور ایله معادن استخراج اتمیه لر مكر كه
برطائفه اسپانیه ده حكایت ایدوب دیمشلر كه اسپانیه خلقی پرو قومنه قتی
حیف و ظلم ایدرلر و معادن حفرنده و لؤلؤ استخراجنده قتی زور ایدوب چوق
نفس تلف ایدرلر اكر بو ایكی سال حال بو منوال اوزن جاری اولورسه پروده هندی
قلمیوب قوبه و صانتویه دونرلكن بو حكم سكان پرویه قتی ثقیل كلوب
بلاشقردن نفرت ایتدیلر و بو اثناده پسارلونك قرنداشی غونسالو
كیتودن قوسقویه كلدی و اكثر حكام پرو انك اوستنه جمع اولوب بو دیارده
حكومته سن جمله دن احق سن دیو دماغنی افساد و مال و منالری ایله امداد
ایتدیلر و برعسكر جمع ایدوب بلاشقره مخالفتی مقرر قلدیلر پس بلاشقر
دخی ریس حصارینه كلوب برطائفه دخی انك یاننه دوشدیلر و ایكی عسكر
بنچه دفعه جنك و اشوب ایدوب اخر الامر بیك بشیوز قرق التیسنده كیتو یاننده
بلاشقری قتل ایتدیلر و غونسالو ممالك پروده مستقل اولدی مكر كه ستون
نام برشخص قاقرو لاینده عصیان ایلدی پس غونسالو قاربجال نام برشخصی
بش یوز كمسنه ایله انك اوستنه كوندردی پس ستون فرار ایدوب قاربجال
انك اردینه دوشدی و بنچه دفعه ایریشوب اصحابنی قتل و اسیر ایتدی تا كه
مزبور ستون اوچ شخص ایله بركوهده مختفی اولوب بولندی و مزبور قاربجال

اثناء سفرده بر جبل عظیمك سفحنده پوتازنام بر شهر معمور کوردیکه یانندن
بر نهر جریان ایدروهر طرفنده حفر ایدوب ترابنی اتشده انسه لر بر قنطاردن اون
بش اوقه سیم صافی چیقر مکرکه نهر مزبور سابقا مذکور اولان کشش درنه سنك
منبعی ایدی پس قاربحال محل مزبورده یدی بیك هندی جمع ایدوب شرط
ایتدیلرکه هر کس هفتده دورت التونلق کش تسلیم ایدوب باقیسنی کندوسی
اخذ ایده شهر مزبور جبل مسفور ونهر مذکوری بو وجهله تصویر اتمشلردر
طایفه

طائفهٔ مزبورن معادن مسقوفه‌نك كيفيت استخراجنی بو طريق اوزره ايدرلركه
اولا فرن عظيم بنا ايدوب بعده خاك معدنی برمقدار فحم وزبل ايله خلط ايدوب
مزبور فرنك ايچنه وضع ايدرلر وروزكاردن طرفنی ثقب ايدوب بر روزن
پيدا ايدرلر بعده فحم وزبله آتش ويررلر پس ياب ياب تاب آتش ايله سيم وزر
ذوبان ايدوب بر طريق ايله آقر وفرنك بر كوشه‌سندن طشره چقر مزبور قار بجال
بو اسلوب اوزره ايدی يوز بيك بروكش جمع ايتدی وغونسالو دخی كيتوده بر حاكم
نصب ايدوب كندوسی ريس حصارنه كلدی وبلاشقرك قتلی خبری اسپانيه‌يه
واصل اولوب دلاغاشقه نام بر راهبی تفتيشی ايچون كوندرديلر پنامیه كلوب
غونسالويه خبر كوندرديكه تفتيشه حاضر اوله غونسالو تكبر ايدوب اظهار
عصيان ايلدی وعسكر جمع ايتمكه مشغول اولوب علوفه‌لر وتيمارلر تعيين
ايدوب بش يوز بيك يوك سيم وزر تفريق ايلدی وراهب مزبور غونسالونك
خلافنی كوردكده صورت حكمنی امراسنه ارسال ايدوب دعوت ايتدی پس
چوق كمسنه قاچوب آنك حكمنه داخل اولديلر وسابقا مذكور اولان سنتون
دخی قصه‌دن آكاه اولوب كميندن چقدی وعسكر جمع ايدوب قوسقويه
واردی وبر حيله ايله الوب غونسالو طرفندن منصوب اولان حاكمی قتل
ايتدی وقوسقويی ضبط ايتدی بو خبردن غونسالو وقتی پريشان اولوب طقوز
يوز آدم ايله ريمدن چقدی ودريايه قريب بر محله قوندی واول مقامده چوق
كمسنه راهب طرفنه فرار ايتديلر وكيتوده دخی بر شخص خروج ايدوب حاكمی قتل
ايلدی پس غونسالويه خوف كلی مستولی اولوب دورت يوز قدر آدم ايله اريقه
ولايتنه كيتدی وراهب مزبور دخی پنامه‌دن چقوب تونبزه كلدی واطرافه
نامه‌لر صالدی زيرك حكمنه تابع اولان شاوشه‌يه كلسون ديدی وغونسالو

دخی بر مقدار ادم جمع ایدوب سابقا مذکور اولان قاربجال دخی اکا منضم اولدی
وسنتون ایله جنك ایدوب اوچیوز قدر ادمینی قتل ایدوب سنتونی قاچردیلر
وینه قوت بولوب قوسقویه کیتدیلر وراهب مزبور دخی شاوشه یه کلوب بیك
بشیوز قدر ادم جمع ایتدی ولوازمی کوروب شاکی شوانه حصارینه واردقده بیك
طقوز یوز ادم اولوب غوریاس حصارینه واردقده شدة شتا سفره مانع
اولوب ربیعه دك انده قرار ایتدیلر بعده قوسقویه متوجه اولدیلر پس غونسالو
دخی طقوز یوز ادم ایله استقبال ایدوب بر ایکی دفعه نبرد اولدی وغونسالونك
عسکرندن چوق کمسنه راهب طرفنه قچوب غونسالو زبون اولدی وکندوینی
تسلیم ایلمدی وقاربجال فرار ایدوب ینه اسیر اولدی پس راهب مزبورك
امریله غونسالونك باشنی کسوب قاربجالی دورت پاره ایتدیلر وغونسالونك
جمیع مال ومتاعنی غارت ایدوب سراینی خراب ومنزلنی یباب ایتدیلر وعادت
قدیمه لری مقتضاسنجه یرینه طوز دوکدیلر وجمیع متعلقاتنی هلاك ایتدیلر
وخزینه سنده سائر امتعه واسباب وتحف وهدایادن ماعدا یوز کره یوز بیك
وایکی یوز بیك صافی التون بولدیلر قصهٔ مزبوره تاریخ ولادت عیسی نك بیك
بشیوز قرق سکزنده واقع اولدی بعد ذلك راهب مزبور ربس حصارینه کلوب
هر مصلحتی کوردی وهر ولایته بر امیر نصب ایدوب بی نهایه مال ومتاع ایله
اسپانیه یه کلدی وجمله خرجندن ماعدا یوز کره یوز بیك واوچیوز بیك
قسطلیانوس تسلیم ایلدیلر دخی اکا اوتوز بیك التون تیمار یازوب وبشیوز
بیك التون باغشلدی ویکی اسپانیه ده حاکم الوقت اولان مندوسه یی ممالك
پرویه حاکم نصب ایدوب بلاشقو نام بر شخصی یکی اسپانیه یه حاکم نصب ایتدی
خواص ولایت پرو ولایت پرو اوج قسمدر اول سببدنکه پاستودن کلی یه

وارنجه

وارنجه بر کوه پرشکوه واردر که طولی التی بیك یدی یوز یکرمی میلدر کاه
اولور که کوه مزبور بحر سونه داخل اولور وکاه اولور که اون بش میل وکاه یکرمی
بش میل بحر سوردن بعید اولور لاجرم بر قسم سواحل بحر سور وبر قسم جبال
وبر قسم جانب شرقدر که سواحل بحر محیطه وبحر مغربه منتهی اولور وقسم اول
جمله سی دوز یرلردر ورملستاندر وعیون نابعه دن خالیدر لکن جبال مزبوره نك
باران وبرفی اکسك اولمز وبی نهایه انهار جاریه پیدا اولمشدر که بر برندن
بعدی اون بش یا یکرمی میلدر پس اول ناحیه نك اهلی انهار مزبوره دن جدا ول
پیدا ایدوب اطرافنده اشجار مثمره ترتیب ایدوب مایس زرع ایدرلر ونواحی
مزبوره ده بر نوع شجرلر پیدا ایدرلر که ورقنی اغزده طوتسه لر اوج دورت کون
قدر زمانده طعام وشرابدن غنا ویررو طائفهٔ مزبوره اکا قتی اعتنا ایدرلر وانهار
مزبوره ده سمك بی نهایه در وبحره منصب اولدوغی مواضع بر نوع بحری کرکدنلی
واردر که سواحله چقوب هر سینك سختی حلوا کبی یرلر ونواحیٔ مزبوره ده
سقا قوشلری واردر که بر جناحنك طرفندن جناح اخرینك طرفنه وارنجه
اون سکز یا یکرمی شبر اولور کاهی مذکور اولان کرکدنلره هجوم ایدوب کوزلرینی
اخراج ایدوب یرلر ونواحیٔ مزبوره ده بر نوع درخت پیدا اولور که هر قنقی محلنه
مس اتسه ك فی الحال یابس اولوب اونی اخضر ایکن بیاض اولور وقسم مزبورده
تونبزدن جانب جنوبده ایکی بیك میل بر مسافه ده وجانب بحردن سمت جباله
اوتوز میل یرده هرکز باران کورلمش وسحاب ورعد وبرق اشدلمشدر وقطعا
اختلاف هوا وصیف وشتا یوقدر هر زمان حال بر منوال اوزره در وجمیع
ازمنه ده اسر غیری روزکار کورلمشدر واوتوز میلدن متجاوز اولان مواضع ده
کلی سرمالری وقوی اسریللر اولوب صیف وشتا معلوم اولور وقسم

مزبورك سكانى طيور اساذروه ٔ اشجارده توطن ايتمشلردر وفهم لرى قليل در
وجنك وحرب ه قدرتلرى يوقدر ولحيه لرى يوق وصاچلرى چوقدر ورجالى
ديزلرينه دك پيرهنلر كيوب برده لر اورتورلر ونسوان قامتلرى قدر
پنبه دن مصنوع لباسلر كيرلر وطائفه ٔ اسپانيول نواحى ٔ مزبوره ده بش قطعه
حصار بنا ايتديلر اولا اسكى ليمان حصارينى بنا ايتديلر هواسى بددر وارضينك
منافعى ازدر اما حجر زمرد بسيار در بعده التمش ميل قاده بر حصار بنا ايدوب
ادينى شاميكل قوديلر هواسى صحيح در وطعامى چوقدر اما معدنى يوقدر و
حصار مزبوردن جانب ساحلده ايكيوز قرق ميل بعيد بر حصار دخى بنا ايدوب
ادينى تورجيلو قوديلر طقوز ميل بحردن بعيد در ناحيه ٔ مزبوره ده صولر
چوقدر وما يس بسيار در وحصار مزبوردن اوچيوز يكرمى ميل بعيد ساحل
طرفنده ليمان نام بر ليمانده بر حصار دخى بنا ايتديلر كه دريادن طقوز ميل بعيد در
ادينى اوريس قوديلر يانندن بر نهر عظيم جريان ايدر اغنام وابقار ونان وميوه
فراواندر وقتى معمور حصار در وهواسى دائما معتدلدر ليمون وتورنج چوقدر
وبطيخ وانجير وعنب بسيار در وقتى خوب ولذيذ در ونهر مزبور اوزرنده معتبر
اسيابلر وخوب باغچه لر وزيبا حوضلر پيدا ايتمشلردر وبالجمله ممالك پرووده اندن
معتبر شهر يوقدر واطرافنده معادن سيم وزر چوقدر اسپانيه طرفندن
پرووده حاكم اولنلر اندە ساكن اولورلر بلده ٔ مزبوره ده بر چار طاق يوقدر اول
سببدنكه نواحى ٔ مزبورەنك اشجارى اوچ سنه دن زايد مقامت ايتموب البته
فنا بولور پس خانه لرينى كرپجدن پيدا ايدوب سقفنى حصير ايله سترايدرلر اول
سببدنكه قطعا باران اولمز وسور مزبورك داخلنده بشيوز عدد بيوك خانه لر
واردر كه هر برى بر سرايدر وخارجنده دخى يك بشيوز عدد خانه سى واردر

سبلى

سبلى واسع وميدانلرى عظيم در واندن بشيوز يكرمى ميل بعيد بلده ٔ هرموز نام
بر حصار استوار واردر كه دريادن قرق سكز ميل بعيد در هواسى خوب
وزاد وزواده سى وافردر واوچ يوز عدد خانه سى واردر محل مسفورده سيم
فراواندر پوتوزو پورتوز معادننه دن استخراج ايدوب اندە كتوررلر واندن سفينه لر
بر له پنامه يه كتوررلر وماد قو وقوسقو ممالكنه زواده يى اندن جلب ايدرلر ومحل
مزبوردن كيلى يه وارنجه يك التى يوز ميلدر ومزبور كليده محكم برد وشتا اولور
والى هذا الان مذكور اولان سواحلك درياسنده هركز شدت اولمز وهلاك
احتمالى يوقدر سفر ايتمك اساندر دائما بر دمور ايله قرار ايدرلر قسم ثانى سو
جمله جبال ووهاددر اكثريا باران وبرف نازل اولوب محكم صووقلر اولور وسكانى
اكثريا يوز يشرلر وفهم لرى قويدر وحرارتلرى زياده در وسواحل سوره قريب
اولان جانبده ساكن اولنلرك اكثرى اعمى در وقفالرنده ذنب مثال بر لحم زائد واردر
وسكان جبالك رجالى مطلقا پيراهن كيوب يوكدن قفتانلر كيرلر واوستنه كبه لر
اورتوب اوكارنده دوكمه لر له شد ايدرلر ونسوانى سرلرينه چنبر وارقه لرينه
فراجه لر كيوب التون دوكمه طاقنورلر چهره لرى بياض در وحسنلرى
غالبدر وجميع اعمالده رجال ايله مشاركت ايدرلر وقوم مزبورك خانه لرى جمله ترابله
مسقف در وجبال مزبوره ده لذيذ صولر واعلا ميوه لر وزيبا كللر واردر كه رايحه
سى بى مثلدر وبر نوع ورد اصفر پيدا اولور كه ورقى كرفس ورقنه شبيه در
دوكوب اسكى جراحتلره وضع ايتسه لر پاك ايدر وصاغ يره وضع ايتسه لر
تا عظامه وارنجه اكل ايدر وتوت والما قتى چوقدر وادويه ٔ نافعه يه غايت يوقدر
وطويل وعريض قوزاغجلرى واردر كه هر برينك سايه سنده التمش بيك سوار
دكلنور وانواع حيوانات واغنام وحشيه واهولر واصناف طيورى حددر

قسم ثالث جبال مذکورنک جانب شرقیسی درکه دوزیرلردر هوالری معتدل
ومعادنی دلیم درو جانب مزبورده اخر جبالده برشهر واردرکه ادینه کیتو دیرلر
انده سابقا چوق مال ومنال وار ایدی حالا اکثر مواضعی جنک وجدال ایله خراب
اولوب مال ومتاعی تالان اولمشدر وبعض ناس دیرلرکه مطلقا پرونک هواسی
فتنه انکیزدر وممالک مزبورده قتال ایتسک اولمزو کیتودن بشیوز میل بعید
قپویرولایتنده لوانتو نام برحصار بنا ایلدیلرکه زاد وزواده سی چوق ومعادن
سیم وزر فراوان واندن ایکی یوز قرق میل یرده لوژن نام برحصار واردرکه معادنی
بسیاردر وحالا برحصار بنا ایدوب اندن ایکیوز میل بعید فتح اولنمامشدر واندن
ایکیوز قرق میل بعید یرده برحصار واردرکه سجوان نامیله مشهوردر معادنی
چوقدر وقوقه بی نهایه درسور مزبوردن قوسقویه اوچ یوز یکرمی میل یردر
سابقا پروده حاکم اولان قاسیقلر قوسقوده ساکن اولورلردی ممالک مزبورده انلک
کبی معمور شهر یوغیدی وبر محکم حصاری واردرکه هر سنکی بر بیت عظیمه
قدردر وشهر مزبورک اطرافنده معادن سیم وزر چوقدر اما استخراج سیم ده
سهولت بلن ایدوب اکثریا انی استخراج ایدرلر قوسقودن قاقزولایتنده واقع کمش
حصارینه وارنجه التی یوز میل یردر وبو ایکی حددک ماییننده وارقولا نام برمملکت
واردرکه وسعتی ایکی یوز میلدر مزبور کمش حصارینک هواسی بارددر وکمش
حصاریندن کمش دن سنه وارنجه برمملکت واردر نامنه دیوزجس دیرلر هواسی
خوب زاد وزواده سی فراوان اما معدنی آزدر انده متعدد حصارلر بنا ایتمشلردر
بقیهٔ اخبار پرو ممالک پروده اسب وبغل وبقر وکلب وفاره قطعا یوغیدی وقومی
روزنبرده صبیان وحریره وفضه ونحاس دن مصنوع تبرلر استعمال ایدرلردی
وزن مقامنه پنبه دن غلیظ لباسلر کیرلردی وطائفهٔ مزبورنک جمله سی

شمسه وقمره عبادت ایدرلردی ودیرلردیکه سابقا بردفعه طوفان ما ایله
قیامت واقع اولوب خلقک اکثری هلاک اولمش وبعض طوایف زیروزمینلرده
کیزن ایمشلر ومن بعد ینه برنوع قیامت ظهور ایدوب شمس وقمرک انواری
مضمحل اولوب ظلمت نهاد اولالر وکنیسه لرنده بی نهایه صنملری واردر بعض
طائفه انلره تقرب ایچون اختیارلری ایله کوزلرینی اخراج ایدوب انلره
خدمت ایدرلر وشیاطین ملاعین عادت قدیملری اوزره صنملره حلول ایدوب
طائفهٔ مزبوره ایله مکالمه ایدرلر واصنام مزبوره یه تقرب قصد ایدنلر غنم
وخرکوش قربان ایدرلر وطائفهٔ مزبورنک قطعا علم کتابتدن بهره لری یوقدر
اخبار ماضیه یی تذکر ایچون متعدد رسنلر ورشته لر پیدا ایدوب هر قصه
ایچون نچه عدد عقده لر بند ایدرلر وکنیسه لرده وضع ایدرلر واصحاب کنیسه
انلرک مدلولاتنی ضبط ایدوب یوزیللق قصه خبرین ویررلر وهر قچن امیرلری
فوت اولسه ایکی زن واوچ صغیر خادم ایله برزیرزمینه قویوب دنیایه بردخی
کلورسه زنلری وخادملری بیله اولسون دیرلر قوسقویی اخذ ایتدکلری
زمانده برکنیسه وار ایدیکه جمیع درودیواری صحایف سیم وزر ایله محلی ومزین ایدی
وسلطانلری ایچون برالتون کرسی نصب اولنمشیدی که اون التی قنطار وزنی
وار ایدی سابقا مذکور اولان پسارلونک ضبطنه داخل اولمشدر وسابقا مذکور
اولان دینه قاوه برفرزندینک تاریخی معلوم اولمق ایچون کنیسهٔ مزبوره ده
زرصافیدن برصنم وضع ایلمشدیکه ایکی یوز عدد قوی اشخاص یرندن
قلدیره مزایدی وطوایف مزبورنک جمیع اوانیسی ونعلینلرینک طبانلری
سیم وزردن ایدی وتونیزه قریب برجزیره وار ایدیکه باغلرینک حدودینی سر
جمله سیم وزردن مصنوع قازقلر ایله تعیین ایتمشلردی ممالک پرونک ترابی قی

قونلودر بردانه کندم ایکی یوز سروو برحبه شعیراوچیوز کله ویرمك چوق
واقع اولمشدر اننده غویه حصارنده .برطاس بغدای اکوب طقوز یوز طاس
بغدای تحصیل ایتدیلر ونیچه کره برکیله بغدایدن ایکی یوزکیله المشلردر اما
ممالك مزبوره نك اهلی هرکز چفت وصبان بلمزلرایدی اغاچدن قازقلرله
برمقدار یرقازوب اکرلردی وممالك مزبوره ده بر بترکه هر بردیبی برادم بدنی
قدر اولوب اوراقینك سایه سنده ادم کولکه لنور مارول وکلم دخی بوقیاس
اوزره بتر تورجیلویه قریب بر بحیره وارد رکه ابی لذیذ وصاف درامّا طبراغی
فی الجمله حفراتسه‌ك سنك مرمر کبی بیاض وصاف املاح چیقروشاوشه ده
برنهر واردرکه ابی لذیذدر اما اجّاری صافی نمك دروکنیقه حصارنده برعین
جاری واردرکه ایچنه طاش دوشسه بالحق اولور طپراق دوشسه حجر اولور
وشامیکل قربنده برکوه واردرکه هر نه طرفدن حفر اولنسه نمك صافی چیقر
ونفس پروده دیسته لنه دیرلر ساحل دریاده برمحل واردرکه دائما عینندن ماکبی
زفت وقطران جریان ایدروحل مزبورك سکاننددن خبرالدیلرکه زمان اوایلده
اول مقامه برطائفه کلوب برشهر بنیاد ایدوب وانلرك هر برینك قامتی بنی
ادمدن معهود اولان قامتك دوردی قدر وارایدی وهربری اوتوز ادم طعامنی
اکل ایدردی وسهل جرم ایچون اوتوز وقرق عدد هندی قتل ایدردی وبرمدتدن
صکره طایفهٔ مزبوره طغیان ایدوب حددن تجاوز ایتدیلر اول ناحیه نك
قومنی قتی رنجیده ایتدیلر پس ناکاه اون بش یاشنده غلام شکلنده برشخص
نورانی جهت سمادن نازل اولوب اول قومه هجوم ایتدی وطائفهٔ مزبوره دن
هرکیم اکا قریب اولوردی فی الحال یانوب هلاك اولوردی وشخص مزبورك النده
تیروکمانی واریدی وبرتیرایله اشخاص مزبوره نك نیچه سن هلاك ایدردی ونه

تیری خاکه دوشوب ایردوکی محلی احراق ایدردی پس شخص مزبور طائفه
مزبوره نك اکثرینی بووجهله هلاك ایدوب باقیسی جبال وکهوفه فرار ایتدیلر
وشخص مزبور انلرك اردنجه واروب جمله سنی هلاك ایتدی وطایفهٔ اسپانیه نیجه
دفعه عظامنی بولدیلر واول سببدن خبرمزبوری تصدیق ایتدیلر بردفعه بردانه
اینجك بولدیلرکه برقامت قدر وارایدی ودندانلر بولدیلرکه دورت پارمق قدر
عرضی واوچ پارمق قدر طولی وارایدی وممالك پروده برنوع میوه واردرکه
عسل کبی ابنی استخراج ایدرلر وجراحاته قتی نافعدر واوراق وقشورینك ایله
پیرلر یوزنی غسل ایدرلر کیره لرینی رفع ایدوب اینه کبی مجلا ایدر وبرنوع
قصب پیدا اولورکه ادم فخذی قدر غلیظ دروایچی مملو ابی صافی ولذیذدر
هرقصبدن ایکی اوقه صو چیقر وکارغریبدرکه قصب مزبور برمحلده نابت اولورکه
هرکزانده باران اولمیوب انجق ژاله دوشر وممالك مزبوره نك جبالنده سرخ صافی
وزردوسیاه ولاجوردی حجرلر واردرکه سحق ایدوب ابله خلط اتسه‌لر لطیف
رنکلر پیدا اولورهرنه نقشده استعمال ایتسه لر وکتابت دخی اتسه‌لر بی نظیر اولور
وذرلودرلو اهولر ومهیب شیرلر چوقدر اغنامی ایکی نوعدر برقسمنك صوفی
قتی اعلادر زیبا بزلر نسج ایدوب لباسلر پیدا ایدرلر وبرقسمنك اچقدراندن
یوك ایلیلر بوکرلر وبرقسمی اهلیدرکاه کله سوررلر وبرقسمی قتی وحشیدر
وممالك پروده برنوع طیور واردرکه لحمی قدر صالحدن اقل واحقر امار یشلری
امل مردم حریصدن اکثردر وهر نظرده بوقلمون کبی برلونده
مشاهده اولنور که حیرته وار یلور وبرنوع طیوردخی واردرکه
فی الجمله ماکیاندن اکبردر اما بوغازنده هکبه مثال برظرفی
واردرکه نصف کیله کندم دولدورر طیرمزبور جانب سورده چوقدر

باغلره ومزرعلره ضرر ایدرلر قتی سمین اولور امارایحه سی قتی بد دروکیلی
ولایتنده دوزیرلر چوقدر و اول نواحی ده شترمرغ قتی بسیاردر وجثه ده
برسوار قدر واردر و بروجهله قچرکه یوکرک ات کوجله یترمانسیون دن سنده
برنوع کلابه شبیه ماهیلر واردرکه ساحله قریب اولان حیواناتی قپار
وکوتورر ونهر مزبورك شرقی جنوبی سنده شجر بقم چوقدر واول طرفده
وازیل نام برحصار واردرکه محکوم پرتقالدر وکمش درسنه قریب برولایت
واردرکه اصل ادینه قاپوی میله یعنی التون فلك دیرلر سرتسر قومی زنلردر
قطعا ایچلرنده برمرد یوقدر ونواحی مزبوره ده معادن سیم وزر دایرهٔ حد وعددن
بیشتردر الی هذ الان انلرك مملکنه یادایق کیرممشدر وذکر اولنان طایفهٔ
زنان لیقونورمه نام برپادشاهه خراج ویررلرکه پرونك جانب شرقی سنده
ساکندر یوزینك قدر عسکره مالك در بیان مسافات خط استوادن
طرف شمالده اوراپه وطاریانك بعدی طقسان میل در واندن پنامه یه
ایکی یوز میل در و پنامه دن قاپوغز بورننه ایکی یوز سکسان میل یردر
وقاپوغزدن پوریقه یه وارنجه دورت یوز میل در ومزبور پوریقه بورنی خط
استوادن سکز درجه بعید در و پوریقه دن قاپو بلانقو یه دورت یوز میلدر
و پنامه دن قطب شمالی کورینوراندن سکز یوز میل بعید اولیجق قطب
شمالی غایب اولوب قطب جنوبی ظاهر اولور نفس پرونك خط استوادن
جهت جنوبده بعدی ایکی درجه در وشاسیکالك بعدی التی درجه در
وایکیوز قرق میل در و پرونك بعض ممالکنده دائما لیل ونهار برابردر وبرس
حصاری قرننده لیل ونهار قتی جزء متفاوتدر وکیلی حوالی سنده اطول
نهار اون التی ساعت اولور واسپانیه ده واقع سانلوقه لیمانی که سویلیه یه

قریب

قریب در خط استوادن بعدی اوتوزیدی درجه در مزبور لیماندن چیقوب
سکز یا اون کونده قناریوز جزیره لرینه وارررلر مزبور جزیره لرك خط استوادن
بعدی یکرمی درجه در وسانلوقه دن بعدی بیك میل در وقناریوزدن
صانتود ومنقویه وارنجه دورت بیك میلدر قتی تیز وارلسه اوتوز کونده
واریلور وصانتودن یکی اسپانیه یه ایکی بیك دورت یوز میل در و بوقطان
جزیره سنه بیك دورت یوز میل در وهوندرزه طقوز یوز التمش میل در نونبردیوز
لیمانه التی یوز میل در صانته مارتیه دخی اولقدر در صانتو یه متوجه اولان
صفاین دسیاده جزیره سنه وارررلر واندن صالرلر وقوباغوه یه قصد ایدنلر
صانتو یه وارمق لازم دکلدر و دسیاده یه واروب اندن جانب شماله صالرلر
ومارینوندن سنه وکومش دن سنه ومغالیان سبته سنه کیدنلر دخی جزیرهٔ
مزبوره دن صالرلر اسپانیه دن سبتهٔ مغالیانه وارنجه اون التی بیك میلدر
یشل بورون که یکی دنیادن اول ظاهر اولان بورون در قناریه دن صالوب کاه
اکاوکاه صانتاغوستین بورننه دوشرلر ایکیسنك ماینی ایکی بیك میلدر
وسبته دن یشل بورونك بعدی دخی ایکی بیك میلدر وخط استوادن بعدی
اون بش درجه در و پرو یه سفر قصد ایدنلر نونبر دیوز لیمانه واروب
اندن قره یه چیقوب پنامه یه وارررلر ماینی التمش سکز میل یردر و پنامه دن
نه دریایه کیررلر هاونه وقوبه مدار سرطان التنده در هاونه دن بار بوطه
جزیره لرینه وارررلر انلرده بهایم مثال برطایفه ساکنلردرکه ساروزدیرلی
صاچلری چوقدر اما عقللری یوقدر بیع وشرا وتدبیر وتصرف بلمزلر وهرکز
جناب عزته لایق بش قلمزلر جزایر مزبوره نك طرف شمالده خط استوادن بعدی
اوتوز اوج درجه در جزایر مزبوره دن چیقوب بازلر جزیره سنه وارررلر واندن

ینه اسپانیه‌یه رجوع ایدرلر وروزگار مساعد ایتمدوکی سببدن کلدوکلری
یولدن کیتمزلر ایکی طریقك مابینی دورت یوز میل واردر قناریه ایله اسپانیه
مابینده سفر قتی عسیردر اول قطعه‌یه یوند دکزی دیرلر بیك میل یردر خواص
دنیای جدیدی متکفل بر کتاب مستقل دن بطریق الاختصار بر قاچ ورق
اختیار اولنوب بو مقامده ثبت اولندی اخبار دواب نکری نام بر سبع مقدام
واردر که کله‌سی شیر کله‌سی کبی در ودندانلری در ازونیزدر ولونی
قپلانه شبیه‌در بش شبر طولی واوچ شبر عرضی واردر وقتی خشمناك
وتندرودر اما هرکز تعرض ایتمینلره ضرر ایتمز هندیلری چوق هلاك
ایدر انلردخی فرصت بولدقده قتل ایدوب یرلر بیوری نام بر حیوان واردر کم
جثه‌ده استرماده قدردر لونی کستانه کبی در ادمی وکلبی
هلاك ایدر سری وپاچه‌سی قتی لذیذدر اما یکرمی دورت ساعت
طبخ اولنمیجه پشمز بلاد مزبوره‌ده بر نوع ایولز واردر که جثه‌لری حقیردر
وقطع اذنبلری یوقدر و بورونلری قتی درازدر وکوزلری بی نوردر کوندز
ایکن کورمزلر قونلری ازدر کلاب ایله صید ایدرلر کوندزین
اشجار ایچنده تستر ایدرلر کیجه ایچره چیقرلر وتحصیل زواده ایچون
اطرافی کزرلر واکثر طعاملری مورچه‌لردر وارطانی نام بر حیوان دخی
واردر که شکلا بر سمرلواته یکزر چار پا در ذنبی مار مثال لحم صافی در
وبدنینك لونی بوزدر و پشتنده خلقی بر سمری واردر که یالری وذنبی
لوك التندن چقمشدر جثه‌ده کلب قدردر قوتی ازدر بر کسنه‌یه
ضرری یوقدر ایاغیله خندقلر قازوب ایچنده یاتور حیوان مزبورك لحمی
اوغلاق اتندن لذیذدر حیوانات مزبوره‌یی بو وجهله تصویر اتمشلردر

وبلاد



وبلاد مزبورده بر نوع وحشى هره لر واردركه اونلرى كوكدو جثه لرى كلبه
قريبدر وقتى تندرو وحشمناكدر بلاد مزبوره نك قردسى انواع مخته لغه اوزندر

بعضیسی سیاه وبعضیسی سفید در وبعضی کبار وبعضی صغار در مشت قدر
میمون اولور اما ادراکده قتی قوی اولور ادم نه ایدرسه عینینی ایدر وهر قچن انلرك
مقامنه قصد ایتسه لر بی نهایه چجر جمع ایدوب ذروهٔ اشجاردن محکم جنك
ایدرلر و بلاد مزبوره نك اهولرینك لحومی قتی لذیذ در اما ایکن تیز رود کلمردر
کذلك ارنبلری دخی ایکن جست وچالاك دکلمردر وقتی کوچکدر ایاقلری کستانه
کبیدر و بلاد مزبوره نك پلنکلری قتی جبان اولور ادم دن واکثر حیوانا تدن
قچر جوانه نام چار پاوید شکل بر حیوان وار درکه مان شبیه در اکل ایدرلر وقتی
لذیذ در دیرلر وزنبور قدر بر نوع مور لر وار در که ادمی لدغ ایلسه فی الحال هلاك
ایدر وکاه اولورکه انلاردن بر مقدار جمع ایدوب کوفت ایدرلر ونیرلرینك پیکاننه
طلا ایدرلر هر قنغی حیوانی جرح ایدرسه هلاك ایدر قار بیر جزیره لرنده قتی
خورده والاجه وتویلو براقلر وار در که هر کز اورمزا کردوکه دوکه هلاك ایتسه لر
قطعا سسی چقمز بکز ر که هر کز زبانی یوقدر وکوزکه نام بر حیوان دخی وار درکه
جثه ده ارنب قدر در وکستانه تویلودر مولری قتی ملایم وخوبدر ممون بکزر و
حیوان مزبورك بورنی قتی انجه واوزوندر کوشلری فان قدر در کیجه لرده بیوته
کلوب تاوق بولورسه طوتوب قانن انچر آنی یز حیوان مزبورك ایکی قولتوقی
التنده هکبه مثال ایکی مخزنی وار در بچه لرنی ایچنه قویوب بیله کوتورر
وبر وجهله حفظ وصیانت ایدر که شق اتمینجه چیقر مغه قابل دکلدر
قبالوچه رو نام بر حیوان دخی وار در که طولی ایکی شبر در وعرضی دخی
اولقدر در وقتی ملایم وسمز در چار پادر ایاقلری قتی انجه در بدنی کوجله تحمل
ایدر اول سببدن حرکتنده قتی زحمت چکر بر کونده تخمینا یوز قدم یرانجق یورر
وهر ایاغنده بازکبی پنجه لری وار در وحیوان مزبورك کردنی درازدر واولی
واخری

واخری غلظتده برابر در وقتی مستقیم در کویا که بر بال مومی در وکله سی
مدور در کردنیله کله سی صورتا بر طاقیه اوجه طاشید ریوزی باشنك
ایچنده قازلمش کبی در وکوزلری مدور در وکوچك در باشنی وکردنینی برقرار
طوتمیوب هر زمان رعشه اوزره درلوفی بوزدر دنبی یوقدر اوازی قتی لطیف
وغریبدر کیجه لرده اشجاره چیقوب دورلو دورلو صدالر پیدا ایدر که بلمینلر
یعنینه قانون صداسی ظن ایدر وکاه زم وکاه تیز اوازه لر کوسترر که
کوش ایدنلر حیران اولور بکزر که اصول موسیقی یی اندن اخذ
اتمشلر در وکوندز اولدقده قطعا خبر ویرمز وصوت وصدا نه در اصلا
یاز کوزلرینك نوری ازدر اول سببدن کوندزلرده حرکت
ایتمز طوتوب خانه یه کتورر لر هر نقدر که دوکرلر معتادندن
زیاده بردرلو حرکت ایتمز اکر بر درخت بولورسه چقر بولمزسه
بر مرتفع محله چیقر واغزنی روزکاره قارشو فتح ایدر
قنغی یل اسدوکنی اندن بلورلر طعام
اکل ایتدوکی کورلمش دکلدر
بکزرکه انجق هوا ایله تعیش
ایدر وحیوان مزبورك
صورتی بودر



اخبار طیور بلاد مزبوره ده طوشانجیل چوقدر و اکثر سیاه در صارودنی
اولور جری قالقی دیرلر بر نوع مرغ واردر که جثه ده طوشانجیل قدر واردر
اما پنجه سی قتی واسع وقوی در صمبیانی قیر کوزلری اتش کبی درویشی انواع
الوان ایله ملون در مثلا منقش پر صمیدر وقوده ابن قورقاته دیرلر

دیرلر برمرغ واردرکه قتی چابکدر وطیرانی قتی تیزدر وپنجه‌لری واسعدر
ولونی سیاهدر وجناحلری طویلدر وقتی حدیددر وکاه اولورکه بعض
حیوانانی جناحیله اوروب ایکی کسوب هلاک ایدر نواحی طاریانده طاوس
قتی چوقدر ماکیان مثال خانه‌لرده اقتنا ایدوب لحمن وبیضه‌سن یرلر
وقتی لذیذدر الوان مختلفه‌در بعضی صارو وبعضی سیاهدر اما صدری
بیاضدر وکله‌لرنده خروس مثال تاجلری وقفاسنده زیبا توغلری واردر
اما ذنبلرنده عالم یوقدر و برنوع ماکیان واردرکه بوغازنده ریشی اولمیوب
شکلا لحم احمر کبی در اما ادمی کوردکده کونه کونه تلوین ایدر وصدرینه قریب
یرده برشبر قدر سیاه قوطاس کبی نسنه معلقدر ومنقاری اوستنده برلحم
زاید واردر کاه اوزادوب کاه قصه ایدر لحمی قتی لذیذدر القطراس دیرلر
برمرغ واردرکه قازدن بیوکدر لونی رمادیدر ومنقاری ایکی شبردر اصلی
غلیظ واوجی غایت انجه‌در وتیزدر وبوغازنده بربیوک توریاسی واردر
مرغ مزبور بنامه ده قتی چوقدر وبحر سورکه اول مقامده مد وجزری واردر
هر کون التی ساعت قدر جزر اولوب سکز میل قدر دیرچکلیور والتی
ساعتدن صکره ینه یابپیاب مده باشلر وتارول نام برنوع ماهی واردرکه
بحر مزبور ایله بی نهایه کلور ومرغ مزبور دخی دریانک اوکنه دوشوب بیله کلور
واول اثناده نوع مزبوردن بی‌نهایه سمک صید ایدرلر وبنامه یه قریب برجزیره
واردرکه طایر مزبوردن بی نهایه خلق انده موجودلردر زورقلر ایله واروب
بی حد کتوررلر قتی سمزدر یاغنی الوب شمع مثال یقرلر قتی منور وضیا کسترر
اما لحمی بی لذتدر بنامه ده برنوع سیاه مرغلر واردرکه یکرمی یا اوتوز میل
دریا یوزینی اورترلر تاکه روی دریا برسیاه قطیفه کبی اولور لحمی لذیذ دکلدر

مازدن بیوك وحشی طاوقلر واردر ریشی ازلحمی چوقدر حال حیوتنده
رایحه سی قتی خوب در اولدکده فی الحال منقلب اولوب بروجهله بدا ولورکه
یانه وارلمز ریشلرینی تیرلره بال ایدرلر بلاد مزبوره ده ککلك اکثریا قتی بیوك اولور
ولحمی قتی لذیذ اولوب بیضه لری بیضهٔ دجاجه قدر واردر اما مدور دروربکی
لاجوردی صافی پیروزه یه بکزر ومرغ مزبورك برقسمی قتی خرده اولور
لحمی مرضایه قتی نافعدر پیقوقی نام برمرغ واردرکه جثه ده بلبل قدردر
امابال و پری دخی درازدر وریشی بسیاردر وقتی خوبدر ومنقاری اوج شبر
واردر وزبانی دخی ریشدر لحم پاره دکلدر مرغ مزبورك اوازه سی بش النی
میل مسافه یه ایریشور اشجار عظیمهٔ منقاریله دلوب ایچنده توطن ایدر
مرغ مجنون دیرلر برنوع مرغ سیاه وصغیر واردرکه قفاسنده برقاج اق تللر
واردر هر قنده بریکتا و برخار درخت بولورسه انده توطن ایدوب اوزون توربه
مثالنده اشیانه پیدا ایدر تاکه میمونك الی بچه لرینه ایرشمیه معهودا ولان
لقلقلردن خرده وسیاه لقلقلر واردرکه قطعا طیرانه قادر دکلدر ومنقارلری
طوطی منقاری کبیدر اما سیاه در وقویرقلری اوزوندر بلاد مزبوره نك
بلبللری اکثریا یاقوت مثال سرخ صافیدر بعضی ملون ومنقش دخی اولوب
صدای خوش نوالری برمرتبه ده روح افزا و طرب انکیزدرکه وصف اولنمز باش
پرمق قدر خورده عصفور جقلر واردرکه هواده طیران ایدرکن مکس ظن
اولنور بردفعه بردانه سنی تمام ریشیله وزن ایتمشلر ایکی مثقال کلمش الوان
مختلفه در ومنقارلری سوزن کبیدر بوجثهٔ حقیره ایله قتی مقدمدر
مرارا وکرارا واقع اولمشدرکه اشیانه سنه قصد ایدنلری اوروب
منقاریله چشمنی هلاك ایتمشدر مرغ مزبور اشیانه سین صافی پنبه دن

وقوبایه نام بر درخت واردرکه ورقی ورق توت کبیدر لکن برمقدار خورده اولور
و برنوع سیبی پیدا اولورکه قتی سنکین در ومحکم صلابت اوزره در بچاق ایله کسرلر
ایچنده بی نهایه چکردکی واردر بوسببدن کلنده عالم بوقدر اما فی الجمله لذتی
واردر وقتی هاضم در درخت مزبورك اطرافی ونواحی سورده اعلاسی موجوددر
بلاد مزبوره ده درخت خرما چوقدر وانواعی بولنور و برنوع خرما واردرکه
درختی سیاه وسنکین اولور صویه دوشسه قعرینه باتر درخت مزبوردن حربه لر
و تیرلر پیدا ایدرلرکه قطعا پیکان حدیده احتیاجی یوقدر سپردن و زرهدن
کذر قلمق جائزدر و درخت مزبوردن اعلا سیاه صندقلر پیدا ایدرلرکه ابنوسه
غالب در سواحل بحر سورده خدایی اصمه لر چوقدر زیبا سیاه انکورلری
اولورکه قتی لذیذدر توتبردریوز لیماننده فیقو نسطور سوزنام برمیوه پیدا اولورکه
قشری قتی رقیق در اما صلابت اوزره در ولحمی غایت لذیذدر شرحه شرحه
ایدوب اکل ایدرلر داخلنده تماون کبی چکردکی واردر سیاه وخرده اولوب برینه
یاپشمشدر جمله سی بیضهٔ دجاج قدر واردر ادمی تند درست ایدر بلاد مزبوره ده
امرود قتی زیبا اولور واشجار کبار اولور اورااق درازو قتی اخضر اولور هر امروه
یوز درهم چکرلونی امروده کبیدر اما قشری برمقدار غلیظ در داخلنده سیاه
کستانه کبی چکردکی واردر قتی مرارته اوزره در قشرینی صویوب اکل ایدرلر
والذتی تره یاغنه وقیماغه بکزر دیرلر کوه وصحرالرده خدایی بترا وبی نام بر درخت
واردرکه درازقامت در وسایه سی قتی لطیف ونافع در ومیوه سی لذیذدر شکلا
ایکله یه بکزر درخت مزبورك قشرینی الوب برمقدار ایله طبخ ایدرلر سرلرینی
و پالرینی انوکاه غسل ایدرلر قتی منفعتی پذیرا ولور برشخص هر نقدر تعبان اولسه
اول ایله بدنی غسل ایلسه فی الحال تعبی کیدر وراسکی حالنه عودت ایدرلکو

صاتق دیرلر بر قسم درخت واردر که قوزاغاجی کبیدرلکن بر مقدار کوچکدر
و درختی سر جمله اخضردر و اوستنده دانه دانه بکلری واردر ایکی بقله قدر یشل
میوه سی اولور درخت مزبورك هر قطعه سی کویا که بر منکك پاره در جزایر هند
جدیدده یعنی ینکی دنیاده چوق بولنور خصوصا اسپانیوله جزیره سنده قتی
بسیاردر و جزایره مخصوصدر غایت اعلاسی یاماتجزیره سنده بولنور درخت
مزبورك تازه سنی بر طنجره یه قویوب ایله طبخ ایدرلر و علی الریق استعمال ایدوب
اورشوب یاتورلر بدنلرنده نقدر لحوم فاسده وار ایسه اصلاح ایدر بلاد مزبوره ده
بو وجهله استعمال ایدوب پرهیز ایله مقید اولمزلر اما سائر بلادده وجه
معروف اوزره پرهیزه محتاجدر درخت مزبور رطب ایکن منفعتی قتی زیاده در
و خواصنه حد یوقدر خصوصا داء فرنکی یه ایرشنجه در بلاد مزبوره ده
بر نوع نبات اولور که قامتی اوج ادم قامتی قدر اولور و شکلا
ورق واحد کبیدر نبات مزبوری دوکوب عظامی
خرد و منکسر اولانلره ضماد ایدرلر اون بش
کونده تمام صحت و استقامت بولور درخت
مذکور ایله نبات مزبوری
بو شکل اوزره تصویر
ایتمشلردر



خاغوه نام بر درخت وار در که قتی مستقیم و دراز در اوزون حر بازی اندن
دوزرلر الوانی خوبدر و میوه سنی عصر ایدوب عصاره سیله مرضای غسل
ایدرلر کلی قوت ویرر تکرار غسل ایتسه لر بدنی سیاه قطیفه کبی ایدر تمام بر
سنه ده انجق زایل اولور طاریانه قریب قوتی نام بر نهر عظیمك حوالیسنده
دراز قامت درختلر وار در که اکثریا دائره سی التمش شبر وار در یوز اللی شبر دخی
اولور و طولی اوقاتمی قدر اولور بر دانه سندن بکرمی ان کشتی پیدا ایدرلر که یوز
اللی عدد کمسنه ایله هر طرفه سفر ایدر و بر نوع درخت وار در که یابس و لدقده
اتش کبی شعله ویرر کیجه ایچره بر طرفه سفر اتسه لر هر کس بر قطعه کتوروب

انكله بربرندن جدا دوشمزلر مزبور درختك يكيسنى بربره عقد ايدوب بربرسنى
دخى اورته سنده صوقوب تحريك ايدرلرسه اتش پيدا اولور و بالجمله شجر مزبورى
اول دياردە چقمق محلنه استعمال ايدرلر بلاد مزبوردە برنوع غليط ودرازنيلر
پيدا اولوركه برطرفنى دلو مثال ايدوب دريك قيولردن صو چيقاررلر حال دريا
كسه تو ونه نام برچارپا حيوان واردر دريادن چيقوب ساحلنده بيضه دوكر
قنى قويدربش بالنى كسنه اجق ضبط ايدركاهى على الغفله صيد ايدرلر
چوق ياغى چيقر واتى لذيذدرو برنوع ماهيلر واردركه مرغ مثال جناحلرى
واردر اما طولى وعرضى برابردر دريادن چقوب جناحلرى يابس اولنجه
طيران ايدروبنه دريايه دوشروكاه اولوركه انلردن برطائفه دريادن چيقوب
بعض طيور ايله جنك ايدرلر مغلوب اولجق ينه دريايه دوكلورلر حال معادن
انهار جاريه نك مجراسنده خندقلر حفر ايدوب هربرينه برجدول اجرا
ايدرلر تاكه ايله مملو اولوب اوستندن جريان ايدروبواشلده ترابله تبرى خندقه
طولدررلر پس مملو اولمغه قريب اولدقده صوبى صاورررلر وخندقلره جمع
اولان ترابى غسل ايدرلر زر خالص باقى قالورو بعض نواحى دە ترابى حفر ايدوب
كاسه لره قورلرو برصو يانته واروب برقاچ دفعه ايله غسل ايدرلر زر خالص
پيدا اولور و بعض نواحيده ترابى جمع ايدوب زبل اغنام ايله فرنلره طولدروب
اتش ايدرلر وفرنك بر طرفندن برمسلك پيدا ايدوب زر وسيمى مثال ما جارى

اندن اقيدررلر والله تعالى اعلم واحكم

تم الكتاب بعون الملك الوهاب فى اواسط شهر رمضان المبارك لسنه اثنى
واربعين ومايه والف على يد الحقير والفقير ابراهيم من متفرقكان دركاه عالى
المأمور بعمل الطبع بدار الطباعة المعمورة فى البلدة الطيبة قسطنطنيه
صانها الله عن الافات والبليه